

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α.Ε.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

Όθωνος 8, Αθήνα 105 57
www.eurobank.gr, Τηλ.: 210 333 7000
Αρ. Μ.Α.Ε. 6068/06/Β/86/07

Πίνακας Περιεχομένων των Οικονομικών Καταστάσεων

Σημείωση	Σελίδα	Σημείωση	Σελίδα	
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	3	18	Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	28
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	4	19	Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	30
Ισολογισμός	5	20	Άυλα πάγια στοιχεία	30
Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης	6	21	Ενσώματα πάγια στοιχεία	31
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	7	22	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	31
Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις		23	Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	31
1 Γενικές πληροφορίες	8	24	Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32
2 Βασικές λογιστικές αρχές	8	25	Υποχρεώσεις προς πελάτες	32
3 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή λογιστικών αρχών	14	26	Λοιπά δανειακά κεφάλαια	32
4 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	14	27	Λοιπά στοιχεία παθητικού	33
5 Καθαρά έσοδα από τόκους	22	28	Πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	33
6 Λειτουργικά έξοδα	22	29	Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές	33
7 Δαπάνες προσωπικού	22	30	Υβριδικά κεφάλαια	35
8 Φόρος εισοδήματος	22	31	Δικαιώματα προαίρεσως αγοράς μετοχών	35
9 Αναβαλλόμενη φορολογία	22	32	Ειδικά αποθεματικά	36
10 Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	23	33	Λειτουργικές μισθώσεις	36
11 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	23	34	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	37
12 Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	23	35	Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	37
13 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβάνεται και το εμπορικό χαρτοφυλάκιο)	24	36	Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας	37
14 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων	24	37	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	37
15 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	26	38	Διοικητικό Συμβούλιο	39
16 Πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους	26	39	Μερίσματα	39
17 Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	26			

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της « EFG Eurobank Ergasias A.E. »

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της EFG Eurobank Ergasias AE (η Εταιρεία) όπως παρατίθενται στις σελίδες 4 έως 39 που αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2008 και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιλήψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση της Εταιρείας έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει το σχεδιασμό, την εφαρμογή και διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου που αφορά στην κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται σε απάτη ή λάθος. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει επίσης την επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών πολιτικών και τη διενέργεια λογιστικών εκτιμήσεων, που είναι λογικές για τις περιστάσεις.

Ευθύνη Ελεγκτή

Δική μας ευθύνη είναι η έκφραση γνώμης επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχο σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν τη συμμόρφωσή μας με τους κανόνες δεοντολογίας και το σχεδιασμό και διενέργεια του ελέγχου μας με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για τη συγκέντρωση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες επιλέγονται κατά την κρίση του ελεγκτή και περιλαμβάνουν την εκτίμηση του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, λόγω απάτης ή λάθους. Για την εκτίμηση του κινδύνου αυτού, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που αφορά στην κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, με σκοπό το σχεδιασμό κατάλληλων ελεγκτικών διαδικασιών για τις περιστάσεις, αλλά όχι για την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα από κάθε ουσιώδη άποψη την οικονομική κατάσταση της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2009

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Μάριος Ψάλτης
ΑΜ ΣΟΕΛ 38081

Πράιςγουοτερχαους Κούπερς
Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία
Λεωφ Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Σημείωση	Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου	
	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Τόκοι έσοδα	5	5.345
Τόκοι έξοδα	5	(3.874)
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.536	1.471
Έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	421	333
Έξοδα τραπεζικών αμοιβών και προμηθειών	(195)	(117)
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	226	216
Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	5	6
Έσοδα από μερίσματα	113	163
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	(49)	65
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	31	95
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	22	18
	122	347
Λειτουργικά έσοδα	1.884	2.034
Λειτουργικά έξοδα	6	(841)
Λειτουργικά κέρδη προ προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους	982	1.193
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	16	(339)
Κέρδη προ φόρου	263	854
Φόρος εισοδήματος	8	(149)
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους μετόχους	236	705

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 μέχρι 39 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου	
		2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	10	2.535	1.259
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	12	31.695	16.545
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	13	1.310	485
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	14	1.659	797
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	15	43.570	37.235
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	17	8.783	9.355
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	18	2.416	1.810
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	19	32	27
Άυλα πάγια στοιχεία	20	87	65
Ενσώματα πάγια στοιχεία	21	399	406
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	22	579	288
Σύνολο ενεργητικού		93.065	68.272
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	23	15.115	5.539
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	24	12.548	9.761
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	14	2.792	935
Υποχρεώσεις προς πελάτες	25	44.467	38.939
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	26	13.859	7.919
Λοιπά στοιχεία παθητικού	27	389	492
Σύνολο παθητικού		89.170	63.585
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	29	1.379	1.434
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	29	1.110	1.340
Λοιπά αποθεματικά		701	1.136
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας		3.190	3.910
Υβριδικά κεφάλαια	30	705	777
Σύνολο		3.895	4.687
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και παθητικού		93.065	68.272

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 μέχρι 39 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

	Κεφάλαια αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας				Σύνολο € εκατ.	Υβριδικά κεφάλαια € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
	Μετοχικό Κεφάλαιο € εκατ.	Υπέρ το άρτιο € εκατ.	Ειδικά Αποθεματικά € εκατ.	Αποτελέσματα εις νέο € εκατ.			
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2007	1.243	183	771	179	2.376	786	3.162
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών							
- αποτίμηση στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	5	-	5	-	5
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	-	-	(4)	-	(4)	-	(4)
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων							
- αποτίμηση στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(78)	-	(78)	-	(78)
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	-	-	(48)	-	(48)	-	(48)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	(3)	(3)	-	(3)
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) καταχωρημένα απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	(125)	(3)	(128)	-	(128)
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	705	705	-	705
Σύνολο αναγνωρισθέντων κερδών για τη χρήση 2007	-	-	(125)	702	577	-	577
Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	3	26	-	-	29	-	29
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, μετά από έξοδα	169	1.043	-	-	1.212	-	1.212
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερισμάτων	2	13	-	-	15	-	15
Αγορά υβριδικών κεφαλαίων	-	-	-	-	-	(26)	(26)
Πώληση υβριδικών κεφαλαίων	-	-	-	-	-	17	17
Μέρισμα υβριδικών κεφαλαίων	-	-	-	(44)	(44)	-	(44)
Μέρισμα χρήσεως 2006	-	-	-	(214)	(214)	-	(214)
Προσωρινό μέρισμα χρήσεως 2007	-	-	-	(166)	(166)	-	(166)
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών:							
- Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	9	-	9	-	9
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	5	17	-	-	22	-	22
Αγορά ιδίων μετοχών	(22)	(173)	-	-	(195)	-	(195)
Πώληση ιδίων μετοχών	34	231	24	-	289	-	289
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	-	-	222	(222)	-	-	-
	191	1.157	255	(646)	957	(9)	948
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2007	1.434	1.340	901	235	3.910	777	4.687
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2008	1.434	1.340	901	235	3.910	777	4.687
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών							
- αποτίμηση στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(25)	-	(25)	-	(25)
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	-	-	3	-	3	-	3
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων							
- αποτίμηση στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(319)	-	(319)	-	(319)
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	-	-	(54)	-	(54)	-	(54)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	7	7	-	7
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) καταχωρημένα απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	(395)	7	(388)	-	(388)
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	236	236	-	236
Σύνολο αναγνωρισθέντων κερδών για τη χρήση 2008	-	-	(395)	243	(152)	-	(152)
Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	4	23	-	-	27	-	27
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερισμάτων	4	20	-	-	24	-	24
Αγορά υβριδικών κεφαλαίων	-	-	-	-	-	(75)	(75)
Πώληση υβριδικών κεφαλαίων	-	-	-	-	-	3	3
Μέρισμα υβριδικών κεφαλαίων	-	-	-	(40)	(40)	-	(40)
Μέρισμα χρήσεως 2007	-	-	-	(257)	(257)	-	(257)
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών:							
- Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	14	-	14	-	14
Αγορά ιδίων μετοχών	(63)	(273)	-	-	(336)	-	(336)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	-	-	60	(60)	-	-	-
	(55)	(230)	74	(357)	(568)	(72)	(640)
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2008	1.379	1.110	580	121	3.190	705	3.895

Σημείωση 29

Σημείωση 29

Σημείωση 32

Σημείωση 30

Σημείωση	Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου	
	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από τόκους και καθαρές εισπράξεις από εμπορικές συναλλαγές	5.437	4.537
Τόκοι που πληρώθηκαν	(4.175)	(3.172)
Αμοιβές και προμήθειες που εισπράχθηκαν	421	334
Αμοιβές και προμήθειες που πληρώθηκαν	(186)	(102)
Λοιπά έσοδα που εισπράχθηκαν	22	28
Πληρωμές σε μετρητά στο προσωπικό και σε προμηθευτές	(761)	(686)
Φόρος εισοδήματος που πληρώθηκε	(39)	(64)
Ταμειακές ροές από λειτουργικά κέρδη πριν από τις μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες	<u>719</u>	<u>875</u>
Μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες		
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στο ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	360	3
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	(678)	100
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στις απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(5.908)	(2.671)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	(6.384)	(6.977)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στις απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	(444)	113
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(98)	(7)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων	12.287	3.724
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις προς πελάτες	5.253	8.356
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	654	(209)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα λοιπά στοιχεία παθητικού	(167)	(299)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	<u>5.594</u>	<u>3.008</u>
Ταμειακές ροές χρησιμοποιούμενες για επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορές ενσώματων παγίων στοιχείων	(86)	(97)
Εισπράξεις από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	25	63
Αγορές επενδυτικών τίτλων	17	(7.198)
Εισπράξεις από πώληση/λήξη επενδυτικών τίτλων	17	7.673
Εξαγορά θυγατρικών επιχειρήσεων	(605)	(720)
Εισράξεις από πώληση συγγενών επιχειρήσεων	5	9
Μερίσματα που εισπράχθηκαν από επενδυτικούς τίτλους, συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	113	163
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) επενδυτικές δραστηριότητες	<u>-</u>	<u>(107)</u>
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	6.501	4.054
Αποπληρωμές λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(589)	315
Εισπράξεις από εξάσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	22
Αγορές υβριδικών κεφαλαίων	30	(75)
Εισπράξεις από πώληση υβριδικών κεφαλαίων	30	3
Μερίσματα που πληρώθηκαν στους κατόχους υβριδικών κεφαλαίων	(40)	(44)
Μερίσματα που πληρώθηκαν, μετά από την επανεπένδυση μερίσματος	39	(233)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	29	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου και έκδοσης δωρεάν μετοχών	29	(1)
Αγορές ιδίων μετοχών	(336)	(195)
Εισπράξεις από πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	298
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	<u>5.230</u>	<u>5.289</u>
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	10.824	8.190
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	11	13.025
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	11	23.849
	<u>23.849</u>	<u>13.025</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 μέχρι 39 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η EFG Eurobank Ergasias A.E. (η "Τράπεζα") δραστηριοποιείται στους τομείς τραπεζικής ιδιωτών πελατών και επιχειρήσεων, στον τομέα παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, υπηρεσιών διαχείρισης κεφαλαίων και χαρτοφυλακίων, και άλλων υπηρεσιών. Η Τράπεζα έχει συσταθεί στην Ελλάδα και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η Τράπεζα δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα και στις περιοχές της Κεντρικής, Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Νέα Ευρώπη).

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 23 Μαρτίου 2009.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές

Οι βασικές λογιστικές αρχές που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας αναφέρονται πιο κάτω:

(α) Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.) που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα πρότυπα και διερμηνείες που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και συγκεκριμένα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες που έχουν εγκριθεί και τεθεί σε ισχύ ή έχουν υιοθετηθεί πρόωρα κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις είναι οι ξεχωριστές οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας που ετοιμάζονται για σκοπούς συμμόρφωσης με τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η Τράπεζα ετοιμάζει επίσης εννοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και των θυγατρικών της.

Οι παρακάτω παρουσιαζόμενες αρχές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στις χρήσεις 2007 και 2008. Τα συγκριτικά στοιχεία, όπου κρίθηκε αναγκαίο, έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση που υιοθέτησε η Τράπεζα για την παρούσα χρήση.

α) Τροποποιήσεις, νέα πρότυπα και διερμηνείες που ισχύουν από 1 Ιανουαρίου 2008

- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 11, Δ.Π.Χ.Π. 2, Συναλλαγές με ίδιες μετοχές μεταξύ εταιρειών του ομίλου
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 14, Δ.Λ.Π. 19 - Το όριο ενός περιουσιακού στοιχείου καθορισμένων παροχών, οι ελάχιστες υποχρεώσεις χρηματοδότησης και οι αλληλεπιδράσεις τους
- Τροποποίηση των Δ.Λ.Π. 39 και Δ.Π.Χ.Π. 7 - Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Τράπεζα εφάρμοσε τις αναθεωρήσεις των Δ.Λ.Π. 39 και Δ.Π.Χ.Π. 7 που εκδόθηκαν τον Οκτώβριο του 2008 με ισχύ την 1 Ιουλίου του 2008. Οι επιπτώσεις από την εφαρμογή των παραπάνω τροποποιήσεων παρουσιάζονται στη σημείωση 17.

β) Πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ:

Τα παρακάτω πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ ακόμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2007, δεν έχουν υιοθετηθεί για προγενέστερη περίοδο:

- Δ.Λ.Π. 1, Αναθεωρημένο - Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Λ.Π. 23, Τροποποίηση - Κόστος δανεισμού (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Λ.Π. 27, Αναθεωρημένο - Εννοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις (σε ισχύ από 1 Ιουλίου 2009)
- Δ.Λ.Π. 32 και Δ.Λ.Π. 1 - Τροποποίηση - Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για το οποίο υφίσταται δικαίωμα πρόωρης πώλησης (puttable) (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Λ.Π. 39, Τροποποίηση - Μέσα κατάλληλα προς αντιστάθμιση (σε ισχύ από 1 Ιουλίου 2009)
- Δ.Π.Χ.Π. 2, Τροποποίηση - Προϋποθέσεις κατοχύρωσης και ακύρωσης (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Π.Χ.Π. 3, Αναθεωρημένο - Συνενώσεις επιχειρήσεων (σε ισχύ από 1 Ιουλίου 2009)
- Δ.Π.Χ.Π. 7, Τροποποίηση - Βελτίωση γνωστοποιήσεων για τα χρηματοοικονομικά μέσα (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 9 και Δ.Λ.Π. 39, Τροποποιήσεις - Ενσωματωμένα παράγωγα (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 13, Προγράμματα Ανταμοιβής Πελατών (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 17, Διανομές μη ταμειακών περιουσιακών στοιχείων στους μετόχους (σε ισχύ από 1 Ιουλίου 2009)
- Τροποποιήσεις σε άλλα πρότυπα που αποτελούν μέρος του ετήσιου προγράμματος βελτίωσης του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (η πλειοψηφία των οποίων είναι σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009).

Η εφαρμογή των προαναφερθέντων προτύπων και διερμηνειών δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επιρροή στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά την περίοδο της αρχικής εφαρμογής τους. Το Δ.Λ.Π. 1 επηρεάζει την παρουσίαση των μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια που προέρχονται από συναλλαγές με μετόχους της εταιρίας και τις αλλαγές που προέρχονται από συναλλαγές με τρίτους. Δε μεταβάλλει την αναγνώριση, την επιμέτρηση ή τη γνωστοποίηση συγκεκριμένων συναλλαγών και άλλων γεγονότων που απαιτούνται από άλλα πρότυπα.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, η οποία έχει τροποποιηθεί έτσι ώστε να περιλαμβάνει την αποτίμηση σε εύλογη αξία, των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων και των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων) μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π. απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και την καταχώρηση εσόδων και εξόδων της υπό εξέταση χρήσης. Κατά συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα πιθανόν να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές, παρά το γεγονός ότι αυτές βασίζονται στη βέλτιστη γνώση της Διοίκησης σχετικά με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες.

Οι οικονομικές καταστάσεις προετοιμάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το νόμισμα βάσης της Τράπεζας. Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, έχει γίνει στρογγυλοποίηση στο πλησιέστερο εκατομμύριο για τα οικονομικά στοιχεία που παρουσιάζονται σε Ευρώ.

(β) Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

Σε αυτές τις ξεχωριστές οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας, οι επενδύσεις στις θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες λογίζονται σε κόστος μείον τυχόν απομειώσεις αξίας.

(γ) Ξένο νόμισμα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν, κέρδη ή ζημιές, καταχωρούνται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Τα χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, εκτός από εκείνες που προκύπτουν από τη μετατροπή υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα που αντισταθμίζουν την καθαρή επένδυση σε θυγατρικές εξωτερικού ή ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα, οι οποίες μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια.

Τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης, εκτός από τα μη χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα που αποτιμώνται σε εύλογη αξία και τα οποία μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία που προσδιορίστηκε η εύλογη αξία. Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος του κέρδους ή της ζημίας από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων ή απευθείας σε αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη χρηματικού στοιχείου.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)

(δ) Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων (hedge accounting)

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, περιλαμβάνουν κυρίως συμβάσεις ξένου συναλλάγματος (foreign exchange contracts), προθεσμιακές νομισματικές συμβάσεις (forward currency agreements) και συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων - που πωλήθηκαν και αγοράστηκαν (interest rate options – written and purchased), ανταλλαγές συναλλάγματος και επιτοκίων (currency and interest rate swaps), και άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Τα παράγωγα, αναγνωρίζονται αρχικά στον ισολογισμό στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης του συμβολαίου, και ακολούθως επανασηματώνονται στην εύλογη αξία τους. Ως εύλογη αξία θεωρείται η αγοραία αξία τους, λαμβάνοντας υπόψη πρόσφατες συναλλαγές στην αγορά, ενώ στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει αγοραία αξία, η εύλογη αξία υπολογίζεται βάσει μοντέλων προεξοφλημένων ταμειακών ροών (discounted cash flow models) και αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης (options pricing models). Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα περιλαμβάνονται στο ενεργητικό, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική περιλαμβάνονται στο παθητικό.

Η καλύτερη απόδειξη της εύλογης αξίας ενός παραγώγου κατά την αρχική αναγνώριση, είναι η τιμή της συναλλαγής (δηλαδή η εύλογη αξία του αντιτίμου που πληρώθηκε ή εισπράχθηκε), εκτός αν η εύλογη αξία αυτού του μέσου μπορεί να καθοριστεί βάσει σύγκρισης με άλλες τρέχουσες συναλλαγές στην αγορά του ίδιου μέσου (δηλαδή χωρίς τροποποιήσεις ή μεταβολές), ή μπορεί να βασιστεί σε τεχνικές εκτίμησης όπου οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Κάποια παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κύριου συμβολαίου, και το κύριο συμβόλαιο δε λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα αυτά παράγωγα, παρουσιάζονται στην εύλογη αξία, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Η μέθοδος αναγνώρισης κέρδους ή ζημίας από μεταβολές στην εύλογη αξία, εξαρτάται από το αν το παράγωγο καταχωρείται ως μέσο αντιστάθμισης. Εφόσον καταχωρείται ως μέσο αντιστάθμισης, η μέθοδος αναγνώρισης καθορίζεται ανάλογα με τη φύση του στοιχείου που αντισταθμίζεται από το παράγωγο αυτό. Η Τράπεζα καταχωρεί ορισμένα παράγωγα ως: (α) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου των μεταβολών εύλογης αξίας αναγνωρισθέντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ή μη αναγνωρισθέντων δεσμεύσεων (μέσο αντιστάθμισης εύλογης αξίας), (β) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισθέντα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ή από πολύ πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές (μέσο αντιστάθμισης ταμειακών ροών) ή (γ) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής της αξίας καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση εξωτερικού που σχετίζεται με τη μετάφραση της λογιστικής αξίας της επένδυσης στο νόμισμα βάσης της Τράπεζας. Για τα παράγωγα που καταχωρούνται με τον τρόπο αυτό, χρησιμοποιείται η λογιστική αντιστάθμισης, με την προϋπόθεση ότι πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια.

Η Τράπεζα, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, στοιχειοθετεί τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το σκοπό και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου που εξυπηρετείται μέσω της σύναψης διαφόρων συναλλαγών αντιστάθμισης. Επίσης, στοιχειοθετεί την εκτίμησή της, κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, για την αποτελεσματικότητα των παραγώγων - που χρησιμοποιούνται σε συναλλαγές αντιστάθμισης - στο να συμψηφίζουν μεταβολές στις εύλογες αξίες ή στις ταμειακές ροές των στοιχείων που αντισταθμίζουν.

(i) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων, που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας, αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των στοιχείων που αντισταθμίζονται, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Αν η αντιστάθμιση παύσει να πληρεί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, αποσβένεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου για το οποίο δε χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, παραμένει μέχρι την πώλησή του.

(ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Η αποτελεσματική αναλογία της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή η ζημία της μη αποτελεσματικής αναλογίας, αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ποσά που έχουν συσσωρευθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων τις περιόδους κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημία (π.χ. όταν πραγματοποιείται η προβλεπόμενη πώληση του στοιχείου που αντισταθμίζεται).

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήγει ή πωλείται, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική, τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημίες που υπάρχουν στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη, παραμένουν στα ίδια κεφάλαια και όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί τότε, αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία που είχε καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρεται αμέσως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(iii) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Οι αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε επιχειρήσεις εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των αντισταθμίσεων χρηματικών στοιχείων που αποτελούν μέρος των καθαρών επενδύσεων σε επιχειρήσεις εξωτερικού, αντιμετωπίζονται με τρόπο παρόμοιο με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, δηλαδή, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία στο μέσο αντιστάθμισης σχετικά με την αποτελεσματική αναλογία της αντιστάθμισης, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια, ενώ το κέρδος ή η ζημία σχετικά με τη μη αποτελεσματική αναλογία, αναγνωρίζεται κατευθείαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Συσσωρευμένα κέρδη και ζημίες στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά την πώληση της επιχείρησης εξωτερικού.

(iv) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική

Ορισμένα παράγωγα δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική και οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Οι εύλογες αξίες παραγώγων μέσων που κρατούνται προς εμπορία και για σκοπούς αντιστάθμισης, παρουσιάζονται στη σημείωση 14.

(ε) Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν, και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να γίνουν ταυτόχρονα.

(στ) Λογαριασμός αποτελεσμάτων

(i) Έσοδα και έξοδα από τόκους

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα μέσα, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το πραγματικό επιτόκιο, είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όπου κρίνεται κατάλληλο, σε μικρότερη περίοδο, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού. Για τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, οι ταμειακές ροές υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη όλους του όρους του συμβολαίου του χρηματοοικονομικού μέσου, αλλά όχι τις μελλοντικές ζημίες από πιστωτικό κίνδυνο. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει τις αμοιβές και τις μονάδες βάσης που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων μερών του συμβολαίου και που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, τα κόστη συναλλαγών, και όλα τα άλλα υπέρ και υπό το άρτιο ποσά.

Όπου ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα παρόμοιων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού απομεινώνεται, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που προεξοφλεί τις μελλοντικές ταμειακές ροές, για σκοπούς υπολογισμού της ζημίας απομείωσης.

(ii) Αμοιβές και προμήθειες

Οι αμοιβές και προμήθειες αναγνωρίζονται γενικά σε δεδουλευμένη βάση. Προμήθειες και αμοιβές, σχετικά με συναλλαγές ανταλλαγής συναλλάγματος/νομίσματος, εισαγωγές/εξαγωγές, εμβάσματα, τραπεζικά έξοδα και χρηματιστηριακές δραστηριότητες, αναγνωρίζονται με την ολοκλήρωση της εν λόγω συναλλαγής.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)**(ζ) Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία**

Τα ακίνητα, οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός, παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Τα ακίνητα, οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός, εξετάζονται περιοδικά για απομείωση, και οποιαδήποτε ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους ως ακολούθως:

- Γήπεδα & οικόπεδα: μηδενική απόσβεση
- Κτίρια: 40-50 έτη
- Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων: κατά τη διάρκεια του συμβολαίου εκμίσθωσης ή της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής εάν μικρότερη
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και λογισμικά προγράμματα: 4-10 έτη
- Λοιπά έπιπλα και εξοπλισμός: 4-20 έτη
- Οχήματα: 5-7 έτη

Ως επενδύσεις σε ακίνητα, καταχωρούνται τα ακίνητα που κατέχονται για αποδόσεις ενοικίων και/ή κεφαλαιουχικές ανατιμήσεις, και που δε χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως, μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης.

(η) Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Κόστη που σχετίζονται με τη συντήρηση υφιστάμενων λογισμικών προγραμμάτων, αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν προκύπτουν. Κόστη που σχετίζονται με την ανάπτυξη αναγνωρίσιμων και μοναδικών λογισμικών προγραμμάτων που ελέγχονται από την Τράπεζα και αναμένεται ότι θα επιφέρουν οφέλη μεγαλύτερα του κόστους πέραν του ενός έτους, αναγνωρίζονται ως άυλα πάγια στοιχεία και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο σε 4 έτη εκτός των λειτουργικών συστημάτων όπου η ωφέλιμη ζωή τους μπορεί να παραταθεί μέχρι τα 10 έτη.

(θ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, καταχωρούνται στις ακόλουθες κατηγορίες: α) χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων, β) δάνεια και απαιτήσεις, γ) επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη τους και δ) επενδυτικοί τίτλοι διαθέσιμοι προς πώληση. Η απόφαση για την κατηγοριοποίηση λαμβάνεται από τη Διοίκηση κατά την αρχική αναγνώριση του στοιχείου ενεργητικού.

(i) Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει δύο υποκατηγορίες, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα για εμπορική εκμετάλλευση, και αυτά που προσδιορίστηκαν στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού καταχωρείται ως προοριζόμενο για εμπορική εκμετάλλευση όταν αποκτάται κυρίως με σκοπό βραχυπρόθεσμης πώλησης ή όταν αποτελεί μέρος χαρτοφυλακίου εξαγομικεμένων χρηματοοικονομικών μέσω των οποίων έχουν κοινή διαχείριση και για τα οποία υπάρχουν τεκμηριωμένες ενδείξεις πρόσφατου σχεδίου βραχυπρόθεσμης αποκόμισης κερδών. Επίσης σε αυτήν την κατηγορία καταχωρούνται τα παράγωγα μέσα που προορίζονται για εμπορική εκμετάλλευση, εκτός αν προορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης.

Η Τράπεζα προσδιορίζει χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν οποιοδήποτε από τα παρακάτω ισχύει:

- α) απαλείφει ή μειώνει αισθητά μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση, ή
- β) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μοιράζονται τους ίδιους κινδύνους και οι κίνδυνοι αυτοί αντιμετωπίζονται και εκτιμώνται με βάση την εύλογη αξία, ή
- γ) σύνθετα προϊόντα που περιλαμβάνουν ενσωματωμένα παράγωγα που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν σημαντικά τις ταμειακές ροές του κύριου συμβολαίου.

(ii) Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές που δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, εκτός εκείνων που κατά την αρχική αναγνώριση προσδιορίστηκαν ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων ή ως διαθέσιμα προς πώληση. Τίτλοι που καταχωρούνται σε αυτήν την κατηγορία παρουσιάζονται στο χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων ως χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου.

(iii) Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη

Οι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις, είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με συγκεκριμένη λήξη, με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και για τις οποίες η Διοίκηση της Τράπεζας έχει τη θετική πρόθεση και δυνατότητα να διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους. Αν η Τράπεζα πωλούσε ένα σημαντικό μέρος των επενδύσεων αυτών, τότε ολόκληρη η κατηγορία θα ακυρωνόταν και οι επενδύσεις θα επανακατηγοριοποιούνταν ως διαθέσιμες προς πώληση.

(iv) Διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι

Διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι, είναι οι τίτλοι που αποκτούνται για ακαθόριστο χρονικό διάστημα, οι οποίοι μπορεί να πωληθούν, λόγω ανάγκης ρευστότητας, ή αλλαγών στα επιτόκια, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, ή στις τιμές των μετοχών.

Λογιστικός χειρισμός και υπολογισμός

Οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, την ημερομηνία δηλαδή κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο ενεργητικού. Τα δάνεια που προέρχονται από την Τράπεζα αναγνωρίζονται όταν εκταμιεύονται μετρητά στους πιστούχους. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν παρουσιάζονται σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον των εξόδων συναλλαγής. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης των ταμειακών ροών τους λήγουν ή όταν η Τράπεζα έχει ουσιαστικά μεταβιβάσει τους κινδύνους και τις αποδόσεις που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων στις μεταγενέστερες περιόδους αποτιμώνται και παρουσιάζονται στην εύλογη αξία. Τα δάνεια και προκαταβολές που προέρχονται από την Τράπεζα αναγνωρίζονται όταν εκταμιεύονται μετρητά στους πιστούχους. Κέρδη και ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων καταχωρούνται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, μέχρι το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού να αποαναγνωριστεί ή να υποστεί απομείωση, οπότε, το συσσωρευμένο κέρδος ή η ζημία που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Οι τόκοι τους όμως που υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Μερίσματα από συμμετοχικούς τίτλους αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα είσπραξης μερίσματος εγκριθεί από τους μετόχους.

Η εύλογη αξία των επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές, προσδιορίζεται από τις τρέχουσες χρηματιστηριακές τιμές προσφοράς. Η εύλογη αξία των μη εισηγμένων τίτλων, και άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στις περιπτώσεις όπου η αγορά δεν είναι ενεργή, προσδιορίζεται με τεχνικές αποτίμησης. Αυτές οι τεχνικές, περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων συναλλαγών που έγιναν σε καθαρά εμπορική βάση, την αναφορά στην τρέχουσα τιμή συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται, και τις μεθόδους προεξοφλημένων ταμειακών ροών, αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης και άλλες μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συχνά στην αγορά.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)

(i) Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Τράπεζα, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εξετάζει κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού υπόκεινται σε απομείωση όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου («ζημιογόνο γεγονός»), και το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση στις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, και μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Η αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση, περιλαμβάνει δεδομένα που περιέρχονται στην προσοχή της Τράπεζας σχετικά με τα ακόλουθα ζημιογόνα γεγονότα:

- σημαντική οικονομική δυσχέρεια του εκδότη ή οφειλέτη,
- παραβίαση συμβολαίου, όπως αθέτηση ή καθυστέρηση στην πληρωμή τόκων ή κεφαλαίου,
- η Τράπεζα, για οικονομικούς ή νομικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου, προβαίνει σε ρυθμίσεις που υπό άλλες συνθήκες δε θα παρείχε,
- υπάρχει πιθανότητα να αρχίσει διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση του πιστούχου,
- η απώλεια ενεργούς αγοράς για το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, λόγω χρηματοοικονομικών δυσχερειών, ή
- δεδομένα που υποδηλώνουν ότι υπάρχει μετρήσιμη μείωση στις προβλεπόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές μιας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, μεταγενέστερα της αρχικής τους αναγνώρισης, ακόμα και αν η μείωση δεν μπορεί να συνδεθεί με συγκεκριμένα στοιχεία όπως:
  - δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής (payment status) των πιστούχων της ομάδας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού
  - οικονομικές συνθήκες σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο που συσχετίζονται με καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού της ομάδας

(i) Στοιχεία ενεργητικού απομειώμενα στην αναπόσβεστη αξία κτήσης

Η Τράπεζα αρχικά αξιολογεί κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης ξεχωριστά στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι από μόνα τους σημαντικά. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι από μόνα τους σημαντικά, αξιολογούνται είτε ξεχωριστά είτε ομαδικά. Αν η Τράπεζα αποφασίσει ότι δεν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης για κάποιο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού που αξιολογήθηκε ξεχωριστά, είτε είναι σημαντικό είτε όχι, το συμπεριλαμβάνει σε ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, και τα αξιολογεί ομαδικά για απομείωση. Στοιχεία ενεργητικού που αξιολογούνται για απομείωση ξεχωριστά και για τα οποία υπάρχει και συνεχίζει να αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης, δε συμπεριλαμβάνονται στην ομαδική αξιολόγηση για απομείωση.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης δανείων και προκαταβολών ή επενδύσεων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη που παρουσιάζονται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης τους, το ποσό της ζημίας απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων των μελλοντικών ζημιών από πιστωτικούς κινδύνους που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Το τρέχον ποσό του περιουσιακού στοιχείου, μειώνεται μέσω της χρήσης ενός λογαριασμού πρόβλεψης για απομείωση, και το ποσό της ζημίας αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Αν ένα δάνειο ή μια επένδυση διακρατούμενη μέχρι τη λήξη, φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο, το προεξοφλητικό επιτόκιο για τον υπολογισμό της ζημίας απομείωσης, είναι το τρέχον πραγματικό επιτόκιο που καθορίζεται στο συμβόλαιο. Στην πράξη, η Τράπεζα μπορεί να υπολογίζει την απομείωση βάσει της εύλογης αξίας ενός μέσου χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες τιμές αγοράς.

Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών κάποιου εξασφαλισμένου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού, αντικατοπτρίζει τη ροή μετρητών που μπορεί να προκύψει από την εκκαθάριση, μετά την αφαίρεση των εξόδων εκποίησης της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από το εάν η εκκαθάριση είναι πιθανή.

Για σκοπούς ομαδικής αξιολόγησης για απομείωση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ομαδοποιούνται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου (δηλαδή βάσει της μεθόδου αξιολόγησης της Τράπεζας, που λαμβάνει υπόψη τον τύπο του στοιχείου ενεργητικού, τον επιχειρηματικό τομέα, τη γεωγραφική θέση, τον τύπο της εξασφάλισης, προηγούμενο καθεστώς αποπληρωμής, και άλλους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με τον υπολογισμό μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων στοιχείων ενεργητικού, αφού υποδεικνύουν την ικανότητα του χρεώστη να πληρώσει όλα τα ποσά που οφείλονται βάσει των όρων του συμβολαίου των στοιχείων ενεργητικού που αξιολογούνται.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές σε μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που αξιολογούνται ομαδικά για απομείωση, υπολογίζονται βάσει των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού της ομάδας και της ιστορικής εμπειρίας για ζημίες στοιχείων ενεργητικού με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά της ομάδας. Η ιστορική εμπειρία για ζημίες αναθεωρείται βάσει των παρόντων δεδομένων, ώστε να ενσωματώσει την επίδραση των τρεχουσών συνθηκών που δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία βασίζεται η ιστορική εμπειρία, και να απαλείψει την επίδραση των συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υπάρχουν σήμερα.

Οι υπολογισμοί για αλλαγές στις μελλοντικές ταμειακές ροές για ομάδες στοιχείων ενεργητικού πρέπει να αντικατοπτρίζουν και να είναι ευθυγραμμισμένοι με αλλαγές σε πρόσφατα δεδομένα από περίοδο σε περίοδο (για παράδειγμα, αλλαγές σε ποσοστά ανεργίας, τιμές ακινήτων, καθεστώς αποπληρωμών, ή άλλους παράγοντες που υποδεικνύουν αλλαγές στην πιθανότητα ζημιών στην ομάδα των στοιχείων ενεργητικού και στο μέγεθός τους). Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, αναθεωρούνται συχνά από την Τράπεζα ώστε να μειώσουν τυχόν διαφορές μεταξύ των ζημιών που υπολογίστηκαν και της πραγματικής εμπειρίας ζημιών.

Όταν ένα δάνειο δεν είναι εισπράξιμο, διαγράφεται μέσω της σχετικής πρόβλεψης για απομείωση δανείου. Αυτά τα δάνεια διαγράφονται υπό την προϋπόθεση ότι όλες οι απαραίτητες διαδικασίες έχουν ολοκληρωθεί και το ποσό της ζημίας έχει οριστικοποιηθεί. Μεταγενέστερες επανακτήσεις ποσών που έχουν ήδη διαγραφεί, μειώνουν το ποσό της πρόβλεψης για απομείωση δανείου στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με περιστατικό που πραγματοποιήθηκε μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως βελτίωση στο βαθμό φερεγγυότητας του χρεώστη), η προηγούμενος αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης αντλιογίζεται μέσω αναπροσαρμογής του λογαριασμού προβλέψεων. Το ποσό που αντλιογίστηκε αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(ii) Στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση

Στον υπολογισμό απομείωσης των επενδύσεων σε μετοχικούς και χρεωστικούς τίτλους που έχουν αναγνωρισθεί ως διαθέσιμες προς πώληση, λαμβάνεται υπόψη τυχόν σημαντική και παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας του τίτλου κάτω από το κόστος του. Όταν υπάρχει τέτοια ένδειξη για διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, η συσσωρευμένη ζημία – που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τις ζημίες απομείωσης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που αναγνωρίστηκαν προηγούμενες στο λογαριασμό αποτελεσμάτων – μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Ζημίες απομείωσης σε μετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, δεν αντλιογίζονται μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός χρεωστικού τίτλου που αναγνωρίστηκε ως διαθέσιμος προς πώληση αυξηθεί, και η αύξηση αυτή μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με περιστατικό που πραγματοποιήθηκε μετά την αναγνώριση της ζημίας απομείωσης στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, η ζημία απομείωσης αντλιογίζεται μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων.

(κ) Συμφωνίες πώλησης, επαναγοράς και δανεισμού χρεογράφων

(i) Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς

Τα χρεόγραφα που πωλούνται με βάση συμφωνίες επαναγοράς (repos) συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στον ισολογισμό της Τράπεζας ενώ η υποχρέωση προς το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στα οφειλόμενα ποσά σε άλλες τράπεζες, ή σε πελάτες, όπως κρίνεται καταλληλότερο. Χρεόγραφα που αγοράστηκαν με βάση συμφωνιών επαναπώλησης (reverse repos) αναγνωρίζονται ως δάνεια και προκαταβολές σε άλλες τράπεζες ή πελάτες αναλόγως. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς αναγνωρίζεται ως τόκος κατά τη διάρκεια της περιόδου της συμφωνίας επαναγοράς, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(ii) Δανεισμός χρεογράφων

Χρεόγραφα που δανείζει η Τράπεζα σε τρίτους παραμένουν στις οικονομικές καταστάσεις. Χρεόγραφα που δανείζεται η Τράπεζα δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις, εκτός αν πωληθούν σε τρίτους, οπότε η αγορά και η πώληση καταχωρούνται και το κέρδος ή η ζημία περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Η υποχρέωση επιστροφής των χρεογράφων καταχωρείται στην εύλογη αξία ως εμπορική υποχρέωση (trading liability).

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)

(λ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού

Η Τράπεζα κατηγοριοποιεί τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις ακόλουθες κατηγορίες: τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος, και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν δύο υποκατηγορίες: τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις προοριζόμενες για εμπορική εκμετάλλευση και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση.

Η Τράπεζα προσδιορίζει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν οποιοδήποτε από τα παρακάτω ισχύει:

- απαλείφει ή μειώνει αισθητά μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση, ή
- χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μοιράζονται τους ίδιους κινδύνους και οι κίνδυνοι αυτοί αντιμετωπίζονται και εκτιμώνται με βάση την εύλογη αξία, ή
- σύνθετα προϊόντα που περιλαμβάνουν ενσωματωμένα παράγωγα που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν σημαντικά τις ταμειακές ροές του κύριου συμβολαίου.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποαναγνωρίζονται όταν η οριζόμενη υποχρέωση από τη σχετική σύμβαση εξοφλείται, ακυρώνεται ή λήγει.

(μ) Μισθωμένα πάγια

(i) Λογιστική για μισθώσεις όταν η Τράπεζα είναι ο μισθωτής

Μισθώσεις ενσώματων παγίων όπου η Τράπεζα διατηρεί ουσιαστικό όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας, καταχωρούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται στην αρχή της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία, μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου που εκμισθώθηκε και της παρούσας αξίας των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα κατανέμεται μεταξύ της υποχρέωσης και των εξόδων χρηματοδότησης, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο σε σχέση με το υπόλοιπο της χρηματοδότησης που εκκρεμεί. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις, αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτούνται με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής τους και της περιόδου μίσθωσης.

Μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας παραμένουν στον εκμισθωτή καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Πληρωμές που αφορούν λειτουργικές μισθώσεις (μετά την αφαίρεση κινήτρων που εισπράχθηκαν από τον εκμισθωτή), αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

(ii) Λογιστική για μισθώσεις όταν η Τράπεζα είναι ο εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Όταν στοιχεία ενεργητικού εκμισθώνονται βάσει χρηματοδοτικών μισθώσεων, η παρούσα αξία των καταβλητέων μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ του μικτού ποσού της απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης, αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο. Τα έσοδα από μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης, που αντικατοπτρίζει μια σταθερή περιοδική απόδοση.

Λειτουργικές μισθώσεις:

Στοιχεία ενεργητικού που εκμισθώνονται βάσει λειτουργικών μισθώσεων συμπεριλαμβάνονται στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, σύμφωνα με παρόμοια ιδιότητα ενσώματα πάγια. Το έσοδο από ενοίκια (μετά την αφαίρεση των κινήτρων που παραχωρήθηκαν σε μισθωτές) αναγνωρίζεται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης.

(ν) Αναβαλλόμενη φορολογία

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται στο σύνολό του, με τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method), για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού και των λογιστικών αξιών τους, όπως εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρώνται χρησιμοποιώντας τους μελλοντικούς φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι κύριες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, από αποσβέσεις παγίων στοιχείων, από συντάξεις και άλλες παροχές αποχώρησης προς το προσωπικό, και από την επανεκτίμηση ορισμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, συμπεριλαμβανομένων των παράγωγων μέσων.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται όταν αναμένεται ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο έναντι του οποίου οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Η αναβαλλόμενη φορολογία, σχετικά με αλλαγές στις εύλογες αξίες των διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων και των αντισταθμισμένων ταμειακών ροών που καταχωρούνται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, χρεώνεται και πιστώνεται επίσης στα ίδια κεφάλαια, και αναγνωρίζεται μεταγενέστερα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων μαζί με το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες της Τράπεζας και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η φορολογική επίδραση των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών αναγνωρίζεται ως στοιχείο ενεργητικού, όταν είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν αυτές οι ζημιές.

(ξ) Παροχές στο προσωπικό

(i) Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις

Η Τράπεζα συμμετέχει σε προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών σύμφωνα με τα οποία καταβάλλει σταθερές εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία. Η Τράπεζα δεν έχει άλλες υποχρεώσεις για πληρωμές συντάξεων πέραν των εισφορών που καταβάλλει.

Οι εισφορές της Τράπεζας στα προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζονται ως παροχές προς το προσωπικό κατά την περίοδο που αφορούν.

(ii) Αποζημιώσεις αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με το τοπικό εργατικό δίκαιο η Τράπεζα σχηματίζει πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για υπαλλήλους που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση, η οποία βασίζεται στα χρόνια υπηρεσίας και τις απολαβές τους κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης, όταν οι υπάλληλοι παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνθήκη ηλικία συνταξιοδότησης. Έχει σχηματιστεί πρόβλεψη για την αναλογιστική αξία της εφάπαξ αποζημίωσης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το κόστος για αποζημιώσεις αποχώρησης αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια των χρόνων υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με αναλογιστικές αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο. Η υποχρέωση της αποζημίωσης αποχώρησης υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια κρατικών ομολόγων, με όρους λήξης που προσεγγίζουν τους όρους της σχετικής υποχρέωσης. Αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τον υπολογισμό της αποζημίωσης αποχώρησης για την Τράπεζα αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσης.

Επιπλέον, η Τράπεζα έχει ενισχύσει την πιο πάνω πρόβλεψη λαμβάνοντας υπόψη πιθανές αποχωρήσεις προσωπικού προ της κανονικής συνταξιοδότησης, βάσει των όρων προηγούμενων προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου. Η Τράπεζα αναγνωρίζει αποζημιώσεις αποχώρησης, όταν έχει συγκεκριμένες δεσμεύσεις είτε βάσει λεπτομερούς επίσημου σχεδίου που ανακοινώνεται και δεν μπορεί να αποσυρθεί, είτε ως αποτέλεσμα αμοιβαίως συμφωνηθέντων όρων αποχώρησης. Οι καταβλητέες αποζημιώσεις μετά την πάροδο των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού, προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(iii) Παροχές για συμμετοχή στα κέρδη (βασισμένες στην απόδοση των υπαλλήλων)

Η Διοίκηση περιοδικά ανταμείβει με μετρητά (bonus) υπαλλήλους με υψηλή απόδοση, κατά βούληση. Παροχές σε μετρητά (bonus) οι οποίες απαιτούν έγκριση μόνο από τη Διοίκηση, αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα προσωπικού. Η διανομή κερδών στους υπαλλήλους, για την οποία απαιτείται έγκριση από τη Γενική Συνέλευση, αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού στη χρήση που εγκρίνεται από τους μετόχους της Τράπεζας.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)**(ξ) Παροχές στο προσωπικό (συνέχεια)****(iv) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους (βασισμένες στην απόδοση των υπαλλήλων)**

Η Διοίκηση χορηγεί περιοδικά σε υπαλλήλους με υψηλή απόδοση δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, κατά βούληση. Οι υπάλληλοι αποκτούν δικαίωμα στις μετοχές την περίοδο κατά την οποία αυτές χορηγούνται. Η εύλογη αξία των μετοχών που χορηγούνται αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού με αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου (ονομαστική αξία) και της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

Η εύλογη αξία των παροχών σε δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού με αντίστοιχη αύξηση μη-διανεμήσιμου αποθεματικού κατά την περίοδο παραχώρησης των δικαιωμάτων αυτών. Οι εισπράξεις μετά την αφαίρεση σχετικών εξόδων συναλλαγής, πιστώνονται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο όταν τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών ασκηθούν με μεταφορά του μη-διανεμήσιμου αποθεματικού στη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

(ο) Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς

Τα γήπεδα και κτίρια που αποκτούνται από πλειστηριασμούς για ανάκτηση απομειωθέντων δανείων, περιλαμβάνονται στα «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού», εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά. Τα εν λόγω αποκτηθέντα πάγια στοιχεία κατέχονται προσωρινά για πώληση και αναγνωρίζονται στο χαμηλότερο ποσό μεταξύ του κόστους κτήσεως και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Τα κέρδη ή ζημιές από την πώληση περιλαμβάνονται στα λοιπά λειτουργικά έσοδα.

(π) Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν θυγατρικές, συγγενείς, συνδεδεμένες εταιρείες της Τράπεζας, τους συμβούλους, τα μέλη της Διοίκησης της Τράπεζας, τα στενά οικογενειακά τους πρόσωπα, εταιρείες που κατέχονται ή ελέγχονται από αυτούς και εταιρείες στις οποίες μπορούν να ασκήσουν σημαντική επιρροή επί της χρηματοοικονομικής και λειτουργικής πολιτικής τους. Οι συναλλαγές παρόμοιας φύσης παρουσιάζονται σε συνολική βάση. Όλες οι τραπεζικές συναλλαγές που διενεργούνται με συνδεδεμένα μέρη, είναι μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και γίνονται με καθαρά εμπορικούς όρους.

(ρ) Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Τράπεζα έχει μια υπάρχουσα νομική ή τεκμηριωμένη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος και είναι πιθανό να απαιτηθεί εκροή πόρων για διακανονισμό της υποχρέωσης το ποσό της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία.

(σ) Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές καταχωρούνται ως ίδια κεφάλαια.

Τα έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια, ως μείωση του προϊόντος έκδοσης.

Η διανομή μερισμάτων κοινών μετοχών αναγνωρίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας, όταν εγκριθεί από τους μετόχους της Τράπεζας. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Όταν η Τράπεζα αγοράζει τις μετοχές της (ίδιες μετοχές) το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια μέχρι την ακύρωση, επανέκδοση ή πώληση των μετοχών. Όταν οι ίδιες μετοχές πωλούνται ή επανεκδίδονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

(τ) Υβριδικά Κεφάλαια

Τα υβριδικά κεφάλαια που προέρχονται από έκδοση προνομιούχων τίτλων καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια όταν δεν υπάρχει συμβατική υποχρέωση να κομιστούν στον κάτοχο τους ταμειακά διαθέσιμα ή άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού.

Τα έξοδα αυξήσεως των υβριδικών κεφαλαίων παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια, ως μείωση του προϊόντος έκδοσης.

Όταν η Τράπεζα επαναγοράζει τους προνομιούχους αυτούς τίτλους, το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Στην περίπτωση που πωλούνται ή ακυρώνονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

(υ) Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης είναι συμβόλαια τα οποία απαιτούν ο εκδότης να κάνει συγκεκριμένες πληρωμές προς αποζημίωση του κατόχου για ζημιά που έχει υποστεί, λόγω ότι ένας συγκεκριμένος χρεώστης αδυνατεί να προβεί στις πληρωμές, σύμφωνα με τους όρους ενός πιστωτικού μέσου. Τέτοιες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις δίδονται σε τράπεζες, χρηματοοικονομικούς οργανισμούς και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών για τη διασφάλιση δανείων, υπεραναλήψεων και άλλων τραπεζικών εργασιών.

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους στις οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία της χορήγησης της εγγυητικής. Ακολούθως, οι υποχρεώσεις της Τράπεζας από τις εγγυητικές καταχωρούνται στην υψηλότερη αξία μεταξύ της αρχικής μείον τις υπολογισμένες αποσβέσεις, ώστε να αναγνωρισθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων το δεδουλευμένο έσοδο από την προμήθεια με την ευθεία μέθοδο στη διάρκεια ζωής της εγγυητικής και της βέλτιστης εκτίμησης της απαιτούμενης δαπάνης που προκύπτει από το διακανονισμό τυχόν χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι εκτιμήσεις αυτές καθορίζονται βάσει της εμπειρίας από παρόμοιες συναλλαγές και του ιστορικού προηγούμενων ζημιών, καθώς και της κρίσης της Διοίκησης. Οποιαδήποτε μεταβολή στην υποχρέωση σχετίζεται με εγγυητικές μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(φ) Τιτλοποιήσεις

Η Τράπεζα τιτλοποιεί χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού μεταφέροντας τα στοιχεία αυτά σε εταιρείες ειδικού σκοπού, οι οποίες στη συνέχεια εκδίδουν χρεωστικούς τίτλους σε επενδυτές και σε κάποιες περιπτώσεις σε θυγατρικές της. Στην περίπτωση αυτή, λαμβάνοντας υπόψη τους συμβατικούς όρους και την ουσία των οικονομικών συναλλαγών, αποφασίζεται η αποαναγνώριση των τιτλοποιημένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού από την Τράπεζα. Δικαιώματα στα τιτλοποιημένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού μπορεί να διατηρούνται υπό μορφή μεριδίων μειωμένης εξασφάλισης ή άλλων υπολειμματικών μεριδίων. Συνεπώς οι κίνδυνοι και οι αποδόσεις ουσιαστικά διατηρούνται και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού δεν αποαναγνωρίζονται από τον ισολογισμό της Τράπεζας.

(χ) Ταμειακά διαθέσιμα και άλλα ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως σε τράπεζες, άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού κινδύνου, με αρχικές ημερομηνίες λήξης τριών ή λιγότερων μηνών, και τραπεζικές επιταγές.

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή λογιστικών αρχών

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών της Τράπεζας, η Διοίκηση της Τράπεζας προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν τα ποσά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται διαρκώς και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων αναμενόμενων μελλοντικών γεγονότων που, υπό τις παρούσες συνθήκες, αναμένεται να πραγματοποιηθούν.

(α) Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους

Η Τράπεζα εξετάζει διαρκώς το δανειακό χαρτοφυλάκιο της για να αξιολογήσει κατά πόσο έχει υποστεί απομείωση. Στον προσδιορισμό αν πρέπει να αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων ζημία απομείωσης, η Τράπεζα, χρησιμοποιώντας την κρίση της, εξετάζει κατά πόσο υπάρχουν ενδείξεις που να καταδεικνύουν ότι υπάρχει προσδιορίσιμη μείωση στις αναμενόμενες ταμειακές ροές από ένα χαρτοφυλάκιο δανείων, πριν η μείωση μπορέσει να συσχετιστεί με ένα συγκεκριμένο δάνειο του χαρτοφυλακίου. Τέτοια ένδειξη είναι δυνατόν να περιλαμβάνει δεδομένα που παρατηρήθηκαν και υποδηλώνουν ότι υπήρξε αρνητική διαφοροποίηση στη δυνατότητα αποπληρωμής από την ομάδα των πιστούχων, ή στις εθνικές ή τοπικές οικονομικές συνθήκες, που σχετίζονται με αθετήσεις υποχρεώσεων έναντι ομάδας περιουσιακών στοιχείων. Η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις, που βασίζονται στην ιστορική εμπειρία ζημιών από περιουσιακά στοιχεία με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, και παρόμοια αντικειμενική ένδειξη απομείωσης με αυτά του χαρτοφυλακίου, όταν προσδιορίζει τις μελλοντικές ταμειακές ροές. Η μεθοδολογία και οι υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ποσού και της χρονικής στιγμής των μελλοντικών ταμειακών ροών, επανεξετάζονται περιοδικά, ώστε να μειώνουν οποιοσδήποτε διαφορές μεταξύ των εκτιμήσεων για ζημίες και της πραγματικής εμπειρίας ζημιών.

(β) Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Όπου χρησιμοποιούνται μέθοδοι αποτίμησης για τον καθορισμό της εύλογης αξίας, αυτές επικυρώνονται και εξετάζονται περιοδικά από προσωπικό με απαραίτητα προσόντα, ανεξάρτητο από το προσωπικό που πραγματοποίησε τις μεθόδους αποτίμησης. Όλα τα μοντέλα πιστοποιούνται πριν να χρησιμοποιηθούν και ρυθμίζονται έτσι ώστε να επιβεβαιώνουν ότι τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά δεδομένα και τις συγκριτικές τιμές αγοράς. Όπου είναι δυνατό, τα μοντέλα χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσεις από την αγορά, αλλά σε τομείς όπως ο πιστωτικός κίνδυνος (τόσο της Τράπεζας όσο και του αντισυμβαλλόμενου μέρους), απαιτούνται εκτιμήσεις από τη Διοίκηση για παραμέτρους όπως η μεταβλητότητα (volatility) και οι συσχετίσεις (correlations). Αλλαγές στις υποθέσεις σχετικά με αυτούς τους παράγοντες μπορεί να επηρεάσουν την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις.

(γ) Απομείωση μετοχικού χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Η Τράπεζα προσδιορίζει ότι το μετοχικό χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων έχει υποστεί απομείωση όταν υπάρξει σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στην εύλογη αξία των μετοχικών επενδύσεων κάτω από το κόστος κτήσης τους. Στον προσδιορισμό του τί αποτελεί σημαντική ή παρατεταμένη μείωση, η Διοίκηση της Τράπεζας χρησιμοποιεί την κρίση της. Κατά τη χρήση της κρίσης της, η Τράπεζα αξιολογεί, μεταξύ άλλων παραγόντων, τη συνήθη μεταβλητότητα (volatility) της τιμής της μετοχής. Επιπροσθέτως, η απομείωση μπορεί να είναι απαραίτητη όταν υπάρχει ένδειξη χειροτέρευσης της οικονομικής κατάστασης του εκδότη, της επίδοσης του κλάδου και τομέα εργασίας, των λειτουργικών και χρηματοδοτικών ταμειακών ροών και αλλαγές στην τεχνολογία.

(δ) Φόρος εισοδήματος

Η Διοίκηση της Τράπεζας κάνει εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί κατά τη διάρκεια της κανονικής ροής των εργασιών, για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός φόρου είναι αβέβαιος. Η Τράπεζα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα από φορολογικούς ελέγχους, βάσει εκτιμήσεων κατά πόσο θα προκύψουν επιπρόσθετοι φόροι. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των υποθέσεων διαφέρει από τα ποσά που αναγνωρίστηκαν αρχικά, οι διαφορές θα επηρεάσουν τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις, την περίοδο κατά την οποία γίνεται αυτός ο προσδιορισμός.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

4.1 Χρήση χρηματοοικονομικών μέσων

Οι δραστηριότητες της Τράπεζας σχετίζονται κυρίως, εκ φύσεως, με τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και παράγωγα. Η Τράπεζα αποδέχεται καταθέσεις από πελάτες, τόσο με σταθερό όσο και με κυμαινόμενο επιτόκιο, για διάφορες χρονικές περιόδους και επιδιώκει να πραγματοποιήσει περιθώρια επιτοκίου πάνω από το μέσο όρο, μέσω της επένδυσης αυτών των κεφαλαίων σε υψηλής ποιότητας περιουσιακά στοιχεία. Η Τράπεζα επιδιώκει την αύξηση αυτών των περιθωρίων, μέσω της συγκέντρωσης βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων και της παραχώρησης δανείων για μεγαλύτερες χρονικές περιόδους με υψηλότερα επιτόκια, κρατώντας ταυτόχρονα επαρκή ρευστότητα ώστε να ικανοποιεί όλες τις απαιτήσεις που μπορεί να προκύψουν.

Η Τράπεζα επιδιώκει επίσης να αυξήσει τα περιθώρια επιτοκίου, μέσω της είσπραξης περιθωρίων πάνω από το μέσο όρο, μετά από προβλέψεις, από την παραχώρηση δανείων σε πελάτες εμπορικής και λιανικής τραπεζικής εντός ενός εύρους πιστωτικού κινδύνου. Αυτά τα χρηματοδοτικά ανοίγματα περιλαμβάνουν δάνεια και χορηγήσεις εντός ισολογισμού, εγγυήσεις εκτός ισολογισμού και άλλες δεσμεύσεις, όπως πιστωτικές επιστολές.

Η Τράπεζα συναλλάσσεται επίσης σε χρηματοοικονομικά μέσα και παίρνει θέσεις σε εμπορεύσιμα και εξωχρηματιστηριακά μέσα, συμπεριλαμβανομένων παράγωγων μέσων, για να εκμεταλλεύεται βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις στην αγορά μετοχών και ομολόγων, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στα επιτόκια. Η Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζει όρια συναλλαγών για το μέγεθος του ανοίγματος που μπορεί να αποδεχθεί σε σχέση με καταθέσεις μιας ημέρας (overnight) και ημερήσιες θέσεις όπως και όρια για μεγαλύτερες διάρκειες. Με την εξαίρεση συγκεκριμένων αντισταθμιστικών διακανονισμών, το άνοιγμα σε συναλλαγματικό κίνδυνο και κίνδυνο επιτοκίων σχετικά με αυτά τα παράγωγα αναλαμβάνεται συνήθως για να αντισταθμιστούν εκκρεμείς θέσεις, ώστε να ελεγχθεί η διακύμανση στα καθαρά ποσά μετρητών που απαιτούνται για να συμψηφιστούν αγοραίες θέσεις.

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι δραστηριότητες της Τράπεζας την εκθέτουν σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (συμπεριλαμβανομένου κινδύνου συναλλάγματος και κινδύνου επιτοκίων) και κίνδυνο ρευστότητας. Η γενική πολιτική διαχείρισης κινδύνου της Τράπεζας εστιάζεται στην αβεβαιότητα των χρηματοοικονομικών αγορών και αποσκοπεί στο να ελαχιστοποιεί πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική επίδοση, χρηματοοικονομική κατάσταση και ταμειακή ροή της Τράπεζας.

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Η Τράπεζα εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, που είναι ο κίνδυνος το αντισυμβαλλόμενο μέρος να αδυνατεί να εξοφλήσει πλήρως τα ποσά που οφείλει όταν αυτά προκύπτουν. Προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται για ζημίες που έχουν πραγματοποιηθεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Σημαντικές αλλαγές στην οικονομία ή στην κατάσταση ενός συγκεκριμένου βιομηχανικού τομέα που αποτελεί ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας, πιθανό να επιφέρουν ζημίες που διαφέρουν από αυτές που αναγνωρίστηκαν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Συνεπώς, η Διοίκηση διαχειρίζεται προσεκτικά την έκθεσή της σε πιστωτικό κίνδυνο.

Η Τράπεζα διαρθρώνει τα επίπεδα πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει, με την επιβολή ορίων σχετικά με το μέγεθος του αποδεκτού κινδύνου από κάποιο πιστούχο ή ομάδα πιστούχων και από γεωγραφικούς και βιομηχανικούς τομείς. Αυτού του είδους οι κίνδυνοι παρακολουθούνται σε περιοδική βάση και υπόκεινται σε ετήσια ή συχνότερη αναθεώρηση. Τα επίπεδα πιστωτικού κινδύνου κατά προϊόν, βιομηχανικό τομέα και χώρα επανεξετάζονται κάθε τρίμηνο από την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Το άνοιγμα σε κάποιο πιστούχο, συμπεριλαμβανομένων τραπεζών και χρηματιστών, είναι επιπρόσθετα περιορισμένο με υπό-όρια που καλύπτουν ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού, και από ημερήσια όρια κινδύνου παράδοσης σε σχέση με εμπορικά στοιχεία, όπως προθεσμιακά συμβόλαια ξένου συναλλάγματος. Τα πραγματικά ανοίγματα έναντι των ορίων παρακολουθούνται σε ημερήσια βάση.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Η Τράπεζα ενεργοποιείται στον τομέα δανεισμού ιδιωτών και επιχειρήσεων. Η διασπορά του πιστωτικού κινδύνου είναι επαρκώς εξαπλωμένη σε ένα εύρος ιδιωτών και εταιρικών πελατών. Η διαχείριση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο γίνεται μέσω της τακτικής ανάλυσης της ικανότητας των πιστούχων και πιθανών πιστούχων, να τηρήσουν τις υποχρεώσεις αποπληρωμής τόκων και κεφαλαίου και μέσω της αλλαγής ορίων δανειοδότησης, όπου κρίνεται απαραίτητο. Η Τράπεζα μειώνει τον πιστωτικό κίνδυνο σχετικά με δάνεια και χορηγήσεις σε πελάτες, μέσω της σύναψης εξασφαλισμένων διακανονισμών. Τα είδη εξασφαλίσεων που λαμβάνει η Τράπεζα είναι καταθέσεις σε μετρητά και ταμειακά ισοδύναμα, ακίνητη περιουσία, αξιόγραφα, πλοία και τραπεζικές εγγυήσεις.

(α) Παράγωγα

Η Τράπεζα διατηρεί όρια ελέγχου των καθαρών ανοικτών θέσεων σε παράγωγα, δηλαδή της διαφοράς μεταξύ συμβολαίων αγοράς και πώλησης, κατά ποσό και όρους. Σε κάθε στιγμή, το ποσό που υπόκειται σε πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στην τρέχουσα εύλογη αξία των μέσων που είναι ευνοϊκά για την Τράπεζα (δηλαδή παράγωγα με θετική εύλογη αξία), που σε σχέση με τα παράγωγα είναι μόνο ένα μικρό μέρος του θεωρητικού ποσού των συμβολαίων που χρησιμοποιούνται για να εκφράσουν τον όγκο των εκκρεμών μέσων. Η διαχείριση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο, γίνεται ως μέρος των γενικών ορίων δανειοδότησης σε πελάτες, συνυπολογιζόμενης της πιθανής έκθεσης σε διακυμάνσεις της αγοράς. Εξασφαλίσεις ή άλλα αξιόγραφα δε λαμβάνονται συνήθως για εκθέσεις σε πιστωτικό κίνδυνο αυτών των μέσων, εκτός όπου η Τράπεζα απαιτεί κατάθεση περιθωρίου (margin deposit) από τα αντισυμβαλλόμενα μέρη. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα παράγωγα μέσα της Τράπεζας παρουσιάζονται στη σημείωση 14.

(β) Κύριοι διακανονισμοί συμψηφισμού (master netting agreements)

Η Τράπεζα περιορίζει περαιτέρω την έκθεσή της σε πιστωτικές ζημιές μέσω της σύναψης κύριων διακανονισμών συμψηφισμού με αντισυμβαλλόμενα μέρη με τα οποία πραγματοποιεί σημαντικό όγκο συναλλαγών. Οι κύριοι διακανονισμοί συμψηφισμού δεν καταλήγουν γενικά στο συμψηφισμό των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του ισολογισμού, καθώς οι συναλλαγές συνήθως εξοφλούνται σε μικτή βάση. Εντούτοις, ο πιστωτικός κίνδυνος μειώνεται μέσω των κύριων διακανονισμών συμψηφισμού στο σημείο που αν παρουσιαστεί ένα περιστατικό αθέτησης εκπλήρωσης υποχρεώσεων, τότε όλα τα ποσά με το αντισυμβαλλόμενο μέρος τερματίζονται και εξοφλούνται σε καθαρή βάση. Η συνολική έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο από παράγωγα μέσα που υπόκεινται σε κύριους διακανονισμούς συμψηφισμού, μπορεί να αλλάξει σημαντικά μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, καθώς επηρεάζεται από την κάθε συναλλαγή που υπόκειται σε διακανονισμό.

(γ) Δεσμεύσεις που σχετίζονται με πίστωση

Ο κύριος σκοπός των δεσμεύσεων που σχετίζονται με πίστωση, είναι η διασφάλιση ότι υπάρχουν κεφάλαια διαθέσιμα στους πελάτες όπως απαιτείται. Οι εγγυήσεις και οι πιστωτικές επιστολές φέρουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο όπως τα δάνεια, καθώς αντιπροσωπεύουν ανέκκλητες διαβεβαιώσεις ότι η Τράπεζα θα προβεί σε πληρωμές, σε περίπτωση που κάποιος πελάτης δεν μπορεί να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις του προς τρίτους. Ενέγγυες και εμπορικές πιστωτικές επιστολές, οι οποίες είναι γραπτές δεσμεύσεις από την Τράπεζα εκ μέρους ενός πελάτη που εξουσιοδοτεί κάποιον τρίτο να εκδίδει διαταγές πληρωμής μέχρι ενός προκαθορισμένου ποσού κάτω από ειδικούς όρους και συνθήκες, είναι εξασφαλισμένα από το υποκείμενο φορτίο εμπορευμάτων που σχετίζονται και συνεπώς φέρουν λιγότερο κίνδυνο από ότι ένα δάνειο. Οι δεσμεύσεις για επέκταση της πίστωσης αντιπροσωπεύουν συμβατικές υποχρεώσεις για επέκταση σε μορφή δανείων, εγγυήσεων ή ενέγγυων πιστώσεων και για τις οποίες η Τράπεζα συνήθως εισπράττει προμήθεια.

4.2.1.1 Μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου προ εξασφαλίσεων

	2008	2007
	€ εκατ.	€ εκατ.
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων ισολογισμού		
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	31.695	16.545
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:		
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	14.811	12.764
- Καταναλωτικά Δάνεια	9.463	8.676
- Στεγαστικά Δάνεια	12.907	10.012
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	7.573	6.614
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	(1.184)	(831)
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων		
- Ομόλογα	1.221	370
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.659	797
Επενδυτικοί τίτλοι		
- Ομόλογα	8.499	8.782
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	250	151
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων εκτός ισολογισμού	19.406	21.554
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	106.300	85.434

Ο παραπάνω πίνακας απεικονίζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2008 και 2007 χωρίς να ληφθεί υπόψη οποιοδήποτε κάλυμμα. Τα στοιχεία του Ισολογισμού, που περιλαμβάνονται στην παραπάνω έκθεση, εμφανίζονται στην καθαρή λογιστική τους αξία, όπως αυτή αναφέρεται στον Ισολογισμό.

4.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών € εκατ.	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων € εκατ.	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών € εκατ.	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων € εκατ.
Χωρίς καθυστέρηση και απομείωση	36.854	31.683	32.159	16.545
Σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση	6.143	-	4.704	-
Απομειωμένα:				
- Ομαδικά αξιολογημένα	824	-	368	-
- Ανά περίπτωση αξιολογημένα	933	16	835	-
Σύνολο	44.754	31.699	38.066	16.545
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	(1.184)	(4)	(831)	-
Καθαρά	43.570	31.695	37.235	16.545

Στο σύνολο των δανείων και απαιτήσεων συμπεριλαμβάνονται:

Σε καθυστέρηση πέρα των 90 ημερών	1.747	1.182
Εκ των οποίων μη εκκοκιζόμενα δάνεια	1.282	954

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

4.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις (συνέχεια)

(α) Δάνεια και Απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση και απομείωση

Η πιστωτική διαβάθμιση του χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων που δεν καθυστέρησαν και δεν απομειώθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2008 και 2007 μπορεί να αξιολογηθεί με βάση το σύστημα πιστωτικής διαβάθμισης της Τράπεζας. Οι παρακάτω πληροφορίες βασίζονται στο σύστημα αυτό:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών € εκατ.	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων € εκατ.	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών € εκατ.	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων € εκατ.
Διαβάθμιση:				
Αποδεκτός κίνδυνος	36.581	31.695	31.904	16.545
Υπό παρακολούθηση και ειδική αναφορά	273	-	255	-
Σύνολο	36.854	31.695	32.159	16.545

(β) Δάνεια και απαιτήσεις με καθυστέρηση αλλά χωρίς απομείωση

	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Σε καθυστέρηση μέχρι 29 ημέρες	418	1.780	1.051	737	3.986
Σε καθυστέρηση 30-89 ημέρες	285	700	382	608	1.975
Σε καθυστέρηση 90-180 ημέρες	19	-	163	-	182
Σύνολο	722	2.480	1.596	1.345	6.143
Εύλογη αξία κάλυψης	354	-	2.790	663	3.807

	31 Δεκεμβρίου 2007				
	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Σε καθυστέρηση μέχρι 29 ημέρες	524	1.512	704	603	3.343
Σε καθυστέρηση 30-89 ημέρες	154	383	223	476	1.236
Σε καθυστέρηση 90-180 ημέρες	24	-	84	17	125
Σύνολο	702	1.895	1.011	1.096	4.704
Εύλογη αξία κάλυψης	368	-	1.961	531	2.860

Βάσει προηγούμενης εμπειρίας, τα καταναλωτικά και προς μικρές επιχειρήσεις δάνεια σε καθυστέρηση λιγότερο από 90 ημέρες, και τα στεγαστικά και πλήρως εξασφαλισμένα δάνεια προς επιχειρήσεις με καθυστέρηση λιγότερο από 180 ημέρες, δε θεωρούνται απομειωμένα εκτός αν συγκεκριμένη πληροφόρηση υποδεικνύει το αντίθετο.

(γ) Δάνεια και απαιτήσεις απομειωμένα μετά από ομαδική αξιολόγηση

Για λογαριασμούς εκτιμώμενους ομαδικά, τα δάνεια απομειώνονται με βάση ιστορικά στοιχεία από δάνεια με παρόμοια χαρακτηριστικά. Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα για να διευκρινιστεί αν υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία απομείωσης παρέχονται στη λογιστική αρχή της Τράπεζας 2 (i).

Τα δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες απομειωμένα μετά από ομαδική αξιολόγηση πριν ληφθούν υπόψη οι ταμειακές ροές από εξασφαλίσεις είναι € 934 εκατ. (2007: € 368 εκατ.). Η ανάλυση του συνολικού ύψους των δανείων και απαιτήσεων απομειωμένων μετά από ομαδική αξιολόγηση, ανά κατηγορία έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008			
	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δάνεια αξιολογημένα ομαδικά	530	169	235	934
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	-	326	104	430

	31 Δεκεμβρίου 2007			
	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δάνεια αξιολογημένα ομαδικά	287	81	-	368
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	-	171	-	171

Το έτος 2008, η Τράπεζα τροποποίησε τη μεθοδολογία αξιολόγησης απομείωσης για μέρος του χαρτοφυλακίου των δανείων μικρών επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, δάνεια με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (βάσει της διαδικασίας αξιολόγησης της Τράπεζας, που λαμβάνει υπόψη τον τύπο του στοιχείου ενεργητικού, τον επιχειρηματικό τομέα, τη γεωγραφική θέση, τον τύπο της εξασφάλισης, προηγούμενο καθεστώς αποπληρωμής, και άλλους σχετικούς παράγοντες), τα οποία κατά την προηγούμενη χρονιά ήταν ανά περίπτωση αξιολογημένα, έχουν αξιολογηθεί ομαδικά για σκοπούς απομείωσης.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

4.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις (συνέχεια)

(δ) Δάνεια και απαιτήσεις αξιολογημένα ανά περίπτωση

Για λογαριασμούς εκτιμώμενους ανά περίπτωση, τα δάνεια απομειώνονται μόλις υπάρξουν αντικειμενικά στοιχεία ότι έχει προκύψει απομείωση. Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα για να διευκρινιστεί αν υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία απομείωσης παρέχονται στη λογιστική αρχή της Τράπεζας 2 (i).

Τα δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες απομειωμένα ανά περίπτωση πριν ληφθούν υπόψη οι ταμειακές ροές από εξασφαλίσεις είναι € 824 εκατ. (2007: € 835 εκατ.). Η ανάλυση του συνολικού ύψους των δανείων και απαιτήσεων αξιολογημένων ανά περίπτωση για απομείωση, ανά κατηγορία, μαζί με την εύλογη αξία της εξασφάλισης που έχει η Τράπεζα είναι ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008			31 Δεκεμβρίου 2007		
	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δάνεια απομειωμένα ανά περίπτωση	295	529	824	336	499	835
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	120	247	367	152	201	353

(ε) Δάνεια και απαιτήσεις επαναδιαπραγματεύσιμα

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δάνεια και απαιτήσεις των οποίων οι όροι έχουν επαναδιαπραγματευτεί και δε θεωρούνται πλέον ως δάνεια σε καθυστέρηση ή απομειωμένα, καθώς έχουν εκπληρωθεί οι ελάχιστες αποπληρωμές και οι απαιτούμενοι όροι με βάση τους νέους διακανονισμούς.

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
- Δάνεια προς επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	21	-

(στ) Μη εκτοκίζόμενα δάνεια

Δάνεια και απαιτήσεις μη εκτοκίζόμενα θεωρούνται τα δάνεια που δε λογίζουν τόκους έσοδα για δεδομένη χρονική περίοδο, η οποία έχει προσδιοριστεί σύμφωνα με την πολιτική της Τράπεζας. Τα στεγαστικά δάνεια θεωρούνται μη εκτοκίζόμενα, όταν δε λογίζονται τόκοι έσοδα για περισσότερες από 180 ημέρες, ενώ τα καταναλωτικά για περισσότερες από 90 ημέρες. Τα δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις θεωρούνται μη εκτοκίζόμενα όταν μεταφερθούν σε οριστική καθυστέρηση που συμβαίνει όταν τα δάνεια είναι σε καθυστέρηση για περισσότερες από 180 ημέρες, ή και νωρίτερα όταν υπάρχουν σαφείς ενδείξεις που υποδεικνύουν τη μεταφορά σε οριστική καθυστέρηση.

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	312	342
- Καταναλωτικά Δάνεια	445	287
- Στεγαστικά Δάνεια	169	81
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	356	244
	1.282	954

4.2.1.3 Ομόλογα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει μια ανάλυση των ομολόγων εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2008, σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Standard & Poor's ή αντίστοιχων οίκων αξιολόγησης:

	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων € εκατ.	Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων € εκατ.	Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
AAA	1	382	1.441	65	1.889
AA- έως AA+	23	18	16	29	86
A- έως A+	962	1.239	328	2.192	4.721
Χαμηλότερα από A-	232	764	778	888	2.662
Χωρίς διαβάθμιση	3	346	-	13	362
Σύνολο	1.221	2.749	2.563	3.187	9.720

	31 Δεκεμβρίου 2007				
	Ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων € εκατ.	Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων € εκατ.	Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
AAA	0	2.251	-	-	2.251
AA- έως AA+	48	497	-	-	545
A- έως A+	261	3.607	-	-	3.867
Χαμηλότερα από A-	56	2.304	-	-	2.361
Χωρίς διαβάθμιση	5	124	-	-	128
Σύνολο	370	8.783	-	-	9.152

Ομόλογα αξίας € 1.529 εκατ. που περιλαμβάνονται σε χαρτοφυλάκια με διαβάθμιση χαμηλότερη από A- και χωρίς διαβάθμιση αφορούν χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου (2007: € 1.886 εκατ.)

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

4.2.1.4 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

(α) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει σε λογιστικές αξίες (προ προβλέψεων) την κύρια έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη κατά γεωγραφική περιοχή την 31η Δεκεμβρίου 2008 και 2007. Η έκθεση πιστωτικού κινδύνου έχει βασιστεί στη χώρα εγκατάστασης των αντισυμβαλλόμενων.

	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Χώρες Δυτικής Ευρώπης € εκατ.	Χώρες Νέας Ευρώπης € εκατ.	Άλλες Χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	10.373	11.451	8.839	1.032	31.695
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:					
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	13.917	381	490	23	14.811
- Καταναλωτικά Δάνεια	8.357	1	1.104	1	9.463
- Στεγαστικά Δάνεια	10.500	64	2.322	21	12.907
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	6.963	-	610	-	7.573
Χρεόγραφα	3.059	3.292	3.065	304	9.720
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	496	1.034	21	108	1.659
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	225	-	25	-	250
31 Δεκεμβρίου 2008	53.890	16.223	16.476	1.489	88.078

	31 Δεκεμβρίου 2007				
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Χώρες Δυτικής Ευρώπης € εκατ.	Χώρες Νέας Ευρώπης € εκατ.	Άλλες Χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	1.369	12.429	2.721	26	16.545
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:					
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	11.872	517	169	205	12.763
- Καταναλωτικά Δάνεια	7.941	1	734	0	8.676
- Στεγαστικά Δάνεια	9.339	47	611	16	10.013
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	6.301	0	313	0	6.614
Χρεόγραφα	2.434	2.845	3.136	737	9.152
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	342	388	46	21	797
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	134	3	14	-	151
31 Δεκεμβρίου 2007	39.732	16.230	7.744	1.005	64.711

(β) Τομείς δραστηριότητας

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει σε λογιστικές αξίες (προ προβλέψεων) την κύρια έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη ανά κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων.

	31 Δεκεμβρίου 2008						
	Εμπόριο και υπηρεσίες € εκατ.	Ιδιώτες € εκατ.	Βιομηχανία € εκατ.	Ναυτιλία € εκατ.	Κατασκευές € εκατ.	Άλλα € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	31.695	-	-	-	-	-	31.695
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:							
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	9.768	205	3.163	906	598	171	14.811
- Καταναλωτικά Δάνεια	-	9.463	-	-	-	-	9.463
- Στεγαστικά Δάνεια	-	12.907	-	-	-	-	12.907
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	6.241	21	707	9	533	62	7.573
Χρεόγραφα	4.197	-	-	-	-	5.523	9.720
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.659	-	-	-	-	-	1.659
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	250	-	-	-	-	-	250
31 Δεκεμβρίου 2008	53.810	22.596	3.870	915	1.131	5.756	88.078

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

4.2.1.4 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

(β) Τομείς δραστηριότητας (συνέχεια)

	31 Δεκεμβρίου 2007						
	Εμπόριο και υπηρεσίες € εκατ.	Ιδιώτες € εκατ.	Βιομηχανία € εκατ.	Ναυτιλία € εκατ.	Κατασκευές € εκατ.	Άλλα € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	16.545	-	-	-	-	-	16.545
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:							-
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μικρές και μεγάλες)	8.125	219	2.529	697	414	779	12.763
- Καταναλωτικά Δάνεια	-	8.676	-	-	-	-	8.676
- Στεγαστικά Δάνεια	27	9.985	0	-	1	0	10.013
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	5.393	98	590	10	443	80	6.614
Χρέογραφα	3.042	-	-	-	-	6.110	9.152
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	797	-	-	-	-	-	797
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	143	-	-	-	-	8	151
31 Δεκεμβρίου 2007	34.072	18.978	3.119	707	858	6.977	64.711

Η έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο της Τράπεζας σε άλλους κλάδους αφορά κυρίως το Δημόσιο Τομέα (Ομόλογα και δάνεια και απαιτήσεις).

4.2.2 Κίνδυνος αγοράς

Η Τράπεζα εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από ανοικτές θέσεις σε επιτόκια, ξένο συνάλλαγμα και μετοχικά προϊόντα, ή συνδυασμό αυτών, τα οποία εκτίθενται σε γενικές και ειδικές διακυμάνσεις στην αγορά. Ειδικότερα, οι κίνδυνοι της αγοράς στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα είναι οι εξής:

(α) Κίνδυνος επιτοκίου

Η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι ταμειακές ροές της Τράπεζας εκτίθενται σε κίνδυνο από τις επιδράσεις των διακυμάνσεων στα ισχύοντα επιτόκια αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου σε ταμειακές ροές, είναι ο κίνδυνος οι μελλοντικές ροές μετρητών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθούν λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου εύλογης αξίας είναι ο κίνδυνος η αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθεί λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών, τα περιθώρια επιτοκίου μπορεί να αυξηθούν, αλλά μπορεί και να μειωθούν ή να δημιουργήσουν ζημίες όταν παρουσιαστούν μη αναμενόμενες αλλαγές. Η Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (ERC) καθορίζει όρια σε σχέση με τα επίπεδα αναντιστοιχίας (mismatch) επιτοκιακών ανατιμολογήσεων που μπορούν να αναληφθούν.

(β) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι ταμειακές ροές της Τράπεζας εκτίθενται σε κίνδυνο από την επίδραση των διακυμάνσεων στις ισχύουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η Επιτροπή Κινδύνων (ERC) καθορίζει όρια στα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο, τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά.

(γ) Μετοχικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος τιμής μετοχών ορίζεται ως ο κίνδυνος μείωσης της εύλογης αξίας, ως αποτέλεσμα της μεταβολής των μετοχικών δεικτών και της αξίας μεμονωμένων μετοχών. Η έκθεση σε κίνδυνο διακύμανσης των τιμών των μετοχών για την Τράπεζα προέρχεται κυρίως από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο. Η Επιτροπή Κινδύνων (ERC) καθορίζει όρια στα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο, τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά.

Η Τράπεζα εφαρμόζει τη μέθοδο της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk - VaR) για να υπολογίσει και να παρακολουθήσει τον κίνδυνο αγοράς των θέσεων που κατέχονται.

VaR για 2008 και 2007

Η μεθοδολογία VaR χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, υπολογίζοντας την πιθανή αρνητική μεταβολή της αγοραίας αξίας ενός χαρτοφυλακίου σε συγκεκριμένο διάστημα εμπιστοσύνης και για προκαθορισμένη διάρκεια. Το VaR που υπολογίζει η Τράπεζα είναι βασισμένο σε διάστημα εμπιστοσύνης 99% και περίοδο διακράτησης 10 ημερών, υπολογισμένο με τη μέθοδο προσομοίωσης Monte Carlo (ολοκληρωμένη επανατιμολόγηση).

Τα μοντέλα VaR είναι σχεδιασμένα για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς σε κανονικές συνθήκες αγοράς. Γίνεται η υπόθεση ότι οι όποιες μεταβολές πραγματοποιηθούν στους παράγοντες που επηρεάζουν τον κίνδυνο σε κανονικές συνθήκες αγοράς θα ακολουθήσουν κανονική κατανομή. Ο υπολογισμός της κατανομής γίνεται με τη χρήση εκθετικά σταθμισμένης μέσης κινούμενης τιμής ιστορικών στοιχείων 6 μηνών.

Παρόλο που το VaR είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς, οι υποθέσεις πάνω στις οποίες βασίζεται εγείρουν συγκεκριμένους περιορισμούς. Για το λόγο αυτό τα πραγματικά αποτελέσματα παρακολουθούνται σε συνεχή βάση μέσω διαδικασίας εκ των υστέρων ελέγχου ("back testing"), για να ελεγχθεί η εγκυρότητα των υποθέσεων και των παραμέτρων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του VaR.

Επειδή το VaR αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του καθεστώτος ελέγχου του κινδύνου αγοράς, έχουν θεσπιστεί όρια VaR για όλες τις εργασίες και η πραγματική έκθεση επισκοπείται από τη Διοίκηση σε καθημερινή βάση. Παρόλα αυτά, η χρήση αυτής της μεθόδου δεν αποτρέπει ζημίες έξω από αυτά τα όρια σε περίπτωση ακραίων μεταβολών στην αγορά.

Μέσο VaR ανά κατηγορία κινδύνου (εμπορικό και επενδυτικό χαρτοφυλάκιο) - Ελλάδα και Πολωνία

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Κίνδυνος επιτοκίου	162	34
Κίνδυνος συναλλάγματος	36	25
Κίνδυνος μετοχικών προϊόντων	39	25
Σύνολο VaR	176	53

Το σύνολο του επιτοκιακού, συναλλαγματικού και μετοχικών προϊόντων VaR δεν αποτελεί το συνολικό VaR της Τράπεζας λόγω των συσχετίσεων και της επακόλουθης διαφοροποίησης των κινδύνων.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Η Τράπεζα εκτίθεται σε καθημερινούς κινδύνους ρευστότητας, από καταθέσεις overnight, τρεχούμενους λογαριασμούς, καταθέσεις με ημερομηνία λήξης, εκταμιεύσεις δανείων και εγγυήσεων και από λογαριασμούς περιθωρίου και άλλους λογαριασμούς σχετικά με παράγωγα που διακανονίζονται με μετρητά. Η Τράπεζα διατηρεί διαθέσιμα για να καλύψει όλες αυτές τις ανάγκες. Η Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζει επαρκή όρια για να καλυφθούν τέτοια ανοίγματα ρευστότητας (liquidity gap).

Θεμελιώδης αρχή της Διοίκησης της Τράπεζας, είναι η αντιστοίχιση (matching) και η ελεγχόμενη αναντιστοιχία (mismatch) των ημερομηνιών λήξης και των επιτοκίων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Είναι ασυνήθιστο για τράπεζες να έχουν πλήρη αντιστοίχιση, καθώς οι συναλλαγές είναι συχνά αβέβαιης διάρκειας και διαφορετικής φύσεως. Όταν οι λήξεις δε συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί και ο κίνδυνος ζημιών.

Οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και η ικανότητα να αντικατασταθούν σε αποδεκτό κόστος οι τοκοφόρες υποχρεώσεις κατά τη λήξη τους, αποτελούν σημαντικούς παράγοντες στον καθορισμό της ρευστότητας της Τράπεζας και της έκθεσής της στις διακυμάνσεις επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Οι ανάγκες ρευστότητας που δημιουργούνται από καταπτώσεις εγγυητικών και πιστωτικών επιστολών είναι σημαντικά λιγότερες από το ποσό της δέσμευσης, καθώς η Τράπεζα γενικά δεν αναμένει το τρίτο μέρος να εκταμιεύσει κεφάλαια βάσει της συμφωνίας. Το συνολικό συμβατικό ποσό των δεσμεύσεων για αύξηση της πίστωσης δεν αντιπροσωπεύει κατ' ανάγκη μελλοντικές ανάγκες μετρητών, καθώς αρκετές από αυτές τις δεσμεύσεις θα λήξουν ή θα τερματιστούν χωρίς να χρηματοδοτηθούν.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Τράπεζας με βάση τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές για το 2008 και 2007.

31 Δεκεμβρίου 2008					
Κάτω από 1 μήνα € εκατ.	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες έως 1 χρόνο € εκατ.	1 - 5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	(εισορές) / εκροές € εκατ.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων:

- Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς	16.754	4.408	5.923	655	48	27.788
- Υποχρεώσεις προς πελάτες	22.831	9.005	6.620	3.863	4.203	46.522
- Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	142	288	1.259	6.837	7.457	15.983
- Λοιπά στοιχεία παθητικού	57	246	39	41	5	388

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα:

- Εκροές από εκκαθάριση σε μικτή και καθαρή βάση	12.982	1.764	1.192	2.061	1.979	19.978
- Εισροές από εκκαθάριση σε μικτή βάση	(13.061)	(1.876)	(858)	(1.416)	(179)	(17.390)
	39.705	13.835	14.175	12.041	13.513	93.269

Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Εγγυήσεις και ενέγγυες πιστώσεις

Κεφαλαιουχικές δαπάνες

Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Κάτω από 1 χρόνο € εκατ.	1 - 5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.
11.042	3.798	4.564
14	-	-
57	86	23
11.113	3.884	4.587

31 Δεκεμβρίου 2007					
Κάτω από 1 μήνα € εκατ.	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες έως 1 χρόνο € εκατ.	1 - 5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	(εισορές) / εκροές € εκατ.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων:

- Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς	10.256	3.500	1.553	24	-	15.333
- Υποχρεώσεις προς πελάτες	21.788	3.307	5.280	6.721	5.048	42.144
- Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	127	253	1.118	3.701	4.494	9.692
- Λοιπά στοιχεία παθητικού	355	-	-	-	137	492

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα:

- Εκροές από εκκαθάριση σε μικτή και καθαρή βάση	8.122	1.947	2.662	2.297	468	15.495
- Εισροές από εκκαθάριση σε μικτή βάση	(8.099)	(1.915)	(2.594)	(1.999)	(224)	(14.832)
	32.549	7.092	8.019	10.744	9.923	68.324

Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Εγγυήσεις και ενέγγυες πιστώσεις

Κεφαλαιουχικές δαπάνες

Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Κάτω από 1 χρόνο € εκατ.	1 - 5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.
10.196	6.015	5.338
7	-	-
67	107	107
10.270	6.122	5.445

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.3 Κεφαλαιακή Επάρκεια

2008 Σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας II - IRB μεθοδολογία
(2007: Σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας II - Τυποποιημένη μεθοδολογία)

Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας και προνομιούχοι τίτλοι

Συν: Εποπτικά δικαιώματα μειοψηφίας

Μείον: Υπεραξία

Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές

Συνολικά Βασικά Κεφάλαια (Tier I)

Κεφάλαια Tier II - Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης

Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές

Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια

Σύνολο Σταθμισμένου έναντι Κινδύνων Ενεργητικού

Δείκτες:

Βασικός δείκτης (Tier I)

Tier I

Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας

	2008		2007	
	Εξαιρουμένου του "capital floor" ⁽¹⁾ € εκατ.	Proforma € εκατ.	Συμπεριλαμβανομένου του "capital floor" ⁽¹⁾ € εκατ.	€ εκατ.
2008 Σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας II - IRB μεθοδολογία (2007: Σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας II - Τυποποιημένη μεθοδολογία)				
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας και προνομιούχοι τίτλοι	3.895	4.846	3.895	3.910
Συν: Εποπτικά δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	-	-
Μείον: Υπεραξία	-	-	-	-
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	(164)	(164)	(164)	(404)
Συνολικά Βασικά Κεφάλαια (Tier I)	3.731	4.682	3.731	3.506
Κεφάλαια Tier II - Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	1.258	1.258	1.258	2.104
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	(100)	(100)	(100)	103
Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια	4.889	5.840	4.889	5.713
Σύνολο Σταθμισμένου έναντι Κινδύνων Ενεργητικού	43.960	43.960	51.309	45.120
	%	%	%	%
Βασικός δείκτης (Tier I)	7,3	7,3	6,3	7,7
Tier I	8,5	10,7	7,3	7,8
Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	11,1	13,3	9,5	12,7

⁽¹⁾ Για τις τράπεζες που χρησιμοποιούν την μεθοδολογία IRB για τον πιστωτικό κίνδυνο, υπάρχουν θεσπισμένα όρια για το ποσοστό μέχρι το οποίο η κεφαλαιακή απαίτηση μπορεί να μειωθεί τα πρώτα δύο έτη της εφαρμογής της. Η κεφαλαιακή απαίτηση δεν μπορεί να μειωθεί περισσότερο από 10% από την προβλεπόμενη σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας I, για το έτος 2008, και όχι περισσότερο από 20% για το έτος 2009. Από τον Ιανουάριο του 2009, αυτό δεν επιδρά στον υπολογισμό του σταθμισμένου έναντι κινδύνων Ενεργητικού.

Η Τράπεζα διαχειρίζεται ενεργά την κεφαλαιακή βάση για να καλύψει κινδύνους σε σχέση με τις εργασίες της. Η επάρκεια του κεφαλαίου της Τράπεζας ελέγχεται χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων μέτρων, τους κανόνες και τους δείκτες που θεσπίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας και που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Τράπεζα και οι ανεξάρτητα εποπτευόμενες εταιρείες έχουν συμμορφωθεί με όλες τις εξωτερικά επιβληθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου.

Οι αρχικοί στόχοι της διαχείρισης του κεφαλαίου είναι να εξασφαλιστεί ότι η Τράπεζα συμμορφώνεται με τις εξωτερικά επιβληθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις και ότι διατηρεί ισχυρές πιστοληπτικές διαβαθμίσεις και ικανοποιητικούς δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας προκειμένου να υποστηριχθούν οι εργασίες της και να μεγιστοποιηθεί το όφελος των μετόχων.

Η Τράπεζα διαχειρίζεται την κεφαλαιακή δομή της και διενεργεί προσαρμογές ανάλογα με τις οικονομικές συνθήκες και τα χαρακτηριστικά κινδύνου των δραστηριοτήτων της. Η Τράπεζα μπορεί να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή της, με την αναπροσαρμογή του ποσού διανομής μερισμάτων στους μετόχους, με την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους ή με την έκδοση κεφαλαιακών τίτλων. Δεν πραγματοποιήθηκαν αλλαγές στους στόχους, τις διαδικασίες και τις πολιτικές από τα προηγούμενα έτη.

Σύμφωνα με το Νόμο 3601/1.8.2007 άρθρο 32, για το έτος 2008 η EFG Hellas Funding Ltd and EFG Hellas Plc περιλαμβάνονται στον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας και των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας. Αυτό αυξάνει τα κεφάλαια Tier I κατά € 705 εκατ., ενώ το αντίστοιχο ποσό για το έτος 2007 € 777 εκατ. περιλαμβάνεται στα κεφάλαια Tier II.

Σύμφωνα με νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών προς ψήφιση στο Κοινοβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2009, όλες οι Τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα σε μετρητά προς τους μετόχους για την χρήση 2008 (σημείωση 36).

Συμπεριλαμβάνοντας τα € 950 εκατ. νέων προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας Tier I βελτιώνεται σε 10,7% και ο συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας αυξάνεται σε 13,3%.

4.4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Η εύλογη αξία είναι το ποσό για το οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο θα μπορούσε να ανταλλαχθεί ή μια υποχρέωση να εξοφληθεί, μεταξύ ενημερωμένων και πρόθυμων μερών σε μια συναλλαγή καθαρά εμπορικής βάσης. Η τιμή αγοράς, όπου υπάρχει μια ενεργή αγορά (όπως ένα αναγνωρισμένο χρηματιστήριο), είναι η καλύτερη ένδειξη της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου. Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν ενδεικτικές τιμές αγοράς, η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού υπολογίζεται χρησιμοποιώντας την παρούσα αξία ή άλλες μεθόδους αποτίμησης όπου όλες οι σημαντικές μεταβλητές είναι παρατηρήσιμες στην αγορά.

Οι αξίες που προκύπτουν χρησιμοποιώντας αυτές τις μεθόδους, επηρεάζονται σημαντικά από τις παραδοχές σε σχέση με τα ποσά και τη χρονική στιγμή των μελλοντικών ταμειακών ροών και των προεξοφλητικών συντελεστών που χρησιμοποιήθηκαν. Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού προσεγγίζουν τη λογιστική τους αξία για τους παρακάτω λόγους:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς, παράγωγα και άλλες συναλλαγές που έγιναν για εμπορικούς σκοπούς, καθώς και έντοκα γραμμάτια, επενδυτικοί τίτλοι διαθέσιμοι προς πώληση και χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων αποτιμώνται σε εύλογη αξία (βλ. σημ. 13, 14, 17, 25, και 27) με αναφορά στις χρηματιστηριακές τιμές, όπου αυτές είναι διαθέσιμες. Αν δεν υπάρχουν διαθέσιμες χρηματιστηριακές τιμές, τότε οι εύλογες αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης.
- όλα σχεδόν τα άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας φέρουν κυμαινόμενα επιτόκια, τα οποία ανατιμολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Συνεπώς, η Τράπεζα δεν έχει σημαντική έκθεση σε διακυμάνσεις στην εύλογη αξία και η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού είναι ουσιαστικά ισοδύναμη με τις εύλογές τους αξίες, εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού τα οποία αναφέρονται στις σημειώσεις 17 και 26.

4.5 Δραστηριότητες εμπιστευματοδότης

Η Τράπεζα παρέχει υπηρεσίες θεματοφύλακα, διαχειριστή, εταιρικής διαχείρισης, επενδυτικής διαχείρισης και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε τρίτους. Αυτό προϋποθέτει από την Τράπεζα να παίρνει αποφάσεις κατανομής, αγοράς και πώλησης σχετικά με ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών μέσων. Τα περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται από την Τράπεζα υπό την ιδιότητα του εμπιστευματοδότη δεν περιλαμβάνονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

5. Καθαρά έσοδα από τόκους

Τόκοι έσοδα

Πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες
Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών
Λοιπές επενδύσεις

Σύνολο

Τόκοι έξοδα

Πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες
Λοιπά δανειακά κεφάλαια

Σύνολο

Καθαρά έσοδα από τόκους

Στους τόκους έσοδα συμπεριλαμβάνονται € 1.885 εκατ. (2007: € 1.798 εκατ.) από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και στους τόκους έξοδα € 1.957 εκατ. (2007: € 1.840 εκατ.).

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Τόκοι έσοδα		
Πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	6.247	4.852
Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	54	21
Λοιπές επενδύσεις	526	472
Σύνολο	6.827	5.345
Τόκοι έξοδα		
Πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	(4.777)	(3.692)
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	(514)	(182)
Σύνολο	(5.291)	(3.874)
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.536	1.471

6. Λειτουργικά έξοδα

Δαπάνες προσωπικού (σημ. 7)
Έξοδα διοικήσεως
Αποσβέσεις και απομειώσεις άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων (σημ. 20)
Αποσβέσεις και απομειώσεις ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων (σημ. 21)
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Δαπάνες προσωπικού (σημ. 7)	490	452
Έξοδα διοικήσεως	269	260
Αποσβέσεις και απομειώσεις άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων (σημ. 20)	11	8
Αποσβέσεις και απομειώσεις ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων (σημ. 21)	57	57
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	75	64
Σύνολο	902	841

7. Δαπάνες προσωπικού

Μισθοί, ημερομίσθια και επιδόματα προσωπικού
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης
Κόστος συνταξιοδότησης και λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία
Λοιπές δαπάνες προσωπικού

Ο μέσος αριθμός των εργαζομένων της Τράπεζας για το έτος 2008 ήταν 9.854 (2007: 8.739).

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Μισθοί, ημερομίσθια και επιδόματα προσωπικού	353	324
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	70	65
Κόστος συνταξιοδότησης και λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	22	22
Λοιπές δαπάνες προσωπικού	45	41
Σύνολο	490	452

8. Φόρος εισοδήματος

Φόρος εισοδήματος
Αναβαλλόμενη φορολογία
Σύνολο εξόδων από φόρους

Ο συντελεστής φορολογίας στην Ελλάδα για το 2008 είναι 25% (2007: 25%). Η συμφωνία του φόρου εισοδήματος για τα κέρδη πριν τους φόρους με βάση τους ισχύοντες συντελεστές και του εξόδου από φόρους έχει ως εξής:

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Φόρος εισοδήματος	59	116
Αναβαλλόμενη φορολογία	(32)	33
Σύνολο εξόδων από φόρους	27	149

Κέρδη προ φόρων

Φόρος με τον κανονικό συντελεστή φορολογίας 25%

Φορολογική επίδραση:

- των εσόδων και εξόδων που δε φορολογούνται
- των διαφορών στους φορολογικούς συντελεστές σε διάφορες χώρες
- λοιπών

Φόρος εισοδήματος

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Κέρδη προ φόρων	263	854
Φόρος με τον κανονικό συντελεστή φορολογίας 25%	65	214
Φορολογική επίδραση:		
- των εσόδων και εξόδων που δε φορολογούνται	(50)	(71)
- των διαφορών στους φορολογικούς συντελεστές σε διάφορες χώρες	(1)	
- λοιπών	13	6
Φόρος εισοδήματος	27	149

9. Αναβαλλόμενη φορολογία

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται για όλες τις προσωρινές διαφορές με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) με το φορολογικό συντελεστή που ισχύει κατά τη χρονική στιγμή της αντιστροφής.

Η κίνηση του λογαριασμού αναβαλλόμενης φορολογίας παρουσιάζεται πιο κάτω:

Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου
Πίστωση / (χρέωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων:
- αποτίμηση στην εύλογη αξία (σημ. 17.1)
- μεταφορά στα κέρδη εις νέον (σημ. 17.1)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών
Λοιπά
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου	59	92
Πίστωση / (χρέωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	32	(33)
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων:		
- αποτίμηση στην εύλογη αξία (σημ. 17.1)	107	(7)
- μεταφορά στα κέρδη εις νέον (σημ. 17.1)	18	16
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	7	(0)
Λοιπά	7	(9)
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου	230	59

9. Αναβαλλόμενη φορολογία (συνέχεια)

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις προήλθαν από τα πιο κάτω:

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Προσωρινές διαφορές αποτίμησης που καταχωρήθηκαν στα ειδικά αποθεματικά	112	(15)
Προσωρινές διαφορές αποτίμησης που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(23)	(7)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	2	(5)
Προσωρινές διαφορές από πάγια περιουσιακά στοιχεία	1	3
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	24	26
Απομείωση αξίας δανείων	85	29
Φορολογικές ζημιές μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις	13	12
Λοιπές προσωρινές διαφορές	16	16
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (σημ. 22)	230	59

Η αναβαλλόμενη φορολογική (πίστωση) / χρέωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων αποτελείται από τις πιο κάτω προσωρινές διαφορές:

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Προσωρινές διαφορές από αποτίμηση	11	20
Προσωρινές διαφορές από πάγια περιουσιακά στοιχεία	1	3
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	2	(2)
Απομείωση αξίας δανείων	(56)	25
Φορολογικές ζημιές μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις	(1)	(12)
Λοιπές προσωρινές διαφορές	11	(1)
Αναβαλλόμενη φορολογική (πίστωση) / χρέωση	(32)	33

10. Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Ταμείο	516	495
Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	2.019	764
	2.535	1.259

εκ των οποίων:

Υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	81	441
---	----	-----

Οι υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα, αντιπροσωπεύουν το ελάχιστο μέσο υπόλοιπο καταθέσεων που πρέπει να διατηρεί η Τράπεζα. Τα διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα μπορούν να αποσυρθούν ανά πάσα στιγμή, εφόσον διατηρείται το ελάχιστο μηνιαίο μέσο υπόλοιπο καταθέσεων.

11. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα νοούνται τα ακόλουθα υπόλοιπα τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 90 ημερών:

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα (εξαιρουμένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)	2.454	818
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	21.212	12.162
Ποσά σε διαδικασία είσπραξης από άλλες τράπεζες και τρεχούμενοι λογαριασμοί τραπεζών	183	45
	23.849	13.025

12. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Δεσμευμένες καταθέσεις σε τράπεζες	2.190	1.033
Ποσά σε διαδικασία είσπραξης από άλλες τράπεζες και τρεχούμενοι λογαριασμοί τραπεζών	678	898
Τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	28.827	14.614
	31.695	16.545

Στις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων συμπεριλαμβάνονται χωρίς όρους προτεραιότητας στην εξασφάλιση, οφειλόμενα από:

- θυγατρικές επιχειρήσεις	26.964	12.141
- υπόλοιπα σε διακανονισμό με τράπεζες	9	198

Στις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων συμπεριλαμβάνονται ποσά μειωμένης εξασφάλισης, οφειλόμενα από:

- θυγατρικές επιχειρήσεις	446	279
---------------------------	-----	-----

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που η Τράπεζα αποδέχτηκε ως ενέχυρο και τα οποία μπορούν να πωληθούν ή να επανεξιπραστούν είναι € 7.037 εκατ. (2007: € 2.067 εκατ.).

13. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού χαρτοφυλακίου)

Εμπορικό χαρτοφυλάκιο

Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:
- Κυβέρνηση

Λοιποί εκδότες:
- τράπεζες
- λοιποί οργανισμοί

Σύνολο εμπορικού χαρτοφυλακίου

Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων
Σύνολο

Μετοχές
Έντοκα γραμμάτια εκδόσεως Δημοσίου (treasury bills)
Ομολογίες

Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
	55	182
	55	182
	156	5
	1.019	195
	1.175	200
	1.230	382
	80	103
	1.310	485
	10	12
	-	-
	1.221	370
	79	103
	1.310	485

Η εύλογη αξία των χρεογράφων με συμφωνίες επαναγοράς που εξακολουθούν να εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2008 είναι € 1 δις (2007: € 353 εκατ.) και η λογιστική αξία της σχετικής υποχρέωσης είναι € 1 δις (2007: € 379 εκατ.).

14 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

14.1 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί τα πιο κάτω παράγωγα ως μέσα αντιστάθμισης χρηματοπιστωτικού κινδύνου και για εμπορικούς σκοπούς:

Οι προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος (currency forwards) απεικονίζουν υποχρεώσεις αγοράς ή πώλησης ξένου ή εγχώριου συναλλάγματος. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος και επιτοκίων (currency and interest rate futures) αποτελούν συμβατικές υποχρεώσεις για την είσπραξη ή την πληρωμή ενός ποσού (μετά από συμψηφισμό των θέσεων των αντισυμβαλλομένων) και προσδιορίζεται βάσει των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος και στα επιτόκια αναφοράς. Αφορούν επίσης την αγορά ή πώληση συναλλάγματος ή χρηματοοικονομικών μέσων σε μία τιμή διαμορφωμένη από την αγορά, σε δεδομένη μελλοντική χρονική στιγμή. Δεδομένου ότι τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης είναι εξασφαλισμένα με χρηματικά διαθέσιμα ή χρεόγραφα, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους τακτοποιούνται ημερησίως μέσω συμψηφισμών, ο πιστωτικός τους κίνδυνος είναι αμελητέος.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων (currency and interest rate swaps) αποτελούν δεσμεύσεις ανταλλαγής συνόλου ταμειακών ροών έναντι άλλων. Οι συμβάσεις ανταλλαγής αποσκοπούν στην ανταλλαγή συναλλάγματος ή επιτοκίων (π.χ. ανταλλαγή σταθερού επιτοκίου έναντι κυμαινόμενου επιτοκίου) ή στο συνδυασμό όλων αυτών (π.χ. συμβάσεις αμοιβαίας ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων - cross currency interest rate swaps). Κατά τη συναλλαγή δε λαμβάνει χώρα ανταλλαγή κεφαλαίου, εκτός από συγκεκριμένες συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος. Ο πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται η Τράπεζα, αποτελείται από το ενδεχόμενο κόστος αντικατάστασης των συμβάσεων ανταλλαγής, στην περίπτωση κατά την οποία οι αντισυμβαλλόμενοι δεν είναι συνεπείς προς την ικανοποίηση των υποχρεώσεών τους. Ο κίνδυνος αυτός παρακολουθείται σε συνεχή βάση με αναπροσαρμογή στις εύλογες αξίες, την αναλογία της ονομαστικής αξίας η οποία αναφέρεται στη σύμβαση και τη ρευστότητα της αγοράς. Προκειμένου να παρακολουθείται το επίπεδο του αναληφθέντος πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα αξιολογεί τους αντισυμβαλλόμενους χρησιμοποιώντας τις ίδιες τεχνικές με αυτές που χρησιμοποιεί κατά τη χορήγηση δανείων, ή αναπροσαρμόζει με βάση τις τρέχουσες αξίες αγοράς τις αμφοτεροβαρείς συμβάσεις των οποίων η αξία είναι πέραν ενός προκαθορισμένου ορίου.

Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος και επιτοκίων είναι συμβάσεις σύμφωνα με τις οποίες ο πωλητής χορηγεί στον αγοραστή το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση, να αγοράσει (call option) ή να πωλήσει (put option) σε προκαθορισμένη ημερομηνία ή σε προκαθορισμένη περίοδο, συγκεκριμένη ποσότητα συναλλάγματος ή συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο σε προκαθορισμένη τιμή. Ο αγοραστής καταβάλλει στον πωλητή ένα τίμημα για το δικαίωμα (premium) ως αντάλλαγμα του κινδύνου από την διακύμανση των τιμών συναλλάγματος ή των επιτοκίων που αναλαμβάνει ο πωλητής. Τα δικαιώματα αγοράς είναι είτε διαπραγματεύσιμα σε κάποια αγορά, είτε διαπραγματεύονται απευθείας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών (OTC). Ο πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται η Τράπεζα, αφορά αγορασθέντα δικαιώματα και περιορίζεται στη λογιστική τους αξία, η οποία είναι η εύλογη αξία τους.

Η ονομαστική αξία ορισμένων κατηγοριών των χρηματοοικονομικών μέσων είναι ενδεικτική της αξίας στοιχείων του ισολογισμού, χωρίς αυτό να σημαίνει απαραίτητα ότι προσδιορίζει τα ποσά των μελλοντικών ταμειακών ροών, που σχετίζονται με αυτά τα μέσα ή ακόμη την εύλογη αξία τους και για το λόγο αυτό δεν αντικατοπτρίζει τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο αγοράς στον οποίο εκτίθεται η Τράπεζα. Τα χρηματοοικονομικά μέσα καθίστανται θετικά (ενεργητικά) ή αρνητικά (παθητικά) λόγω των μεταβολών των συγκεκριμένων επιτοκίων ή τιμών συναλλάγματος που σχετίζονται με αυτά. Η συνολική συμβατική ή ονομαστική αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει η Τράπεζα, κατά πόσο αυτά καθίστανται θετικά ή αρνητικά και κατά συνέπεια η συνολική τους εύλογη αξία, μπορεί να μεταβληθεί σημαντικά μέσα στη χρήση. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει η Τράπεζα παρατίθεται στον πιο κάτω πίνακα:

14 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων (συνέχεια)

14.1 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

	31 Δεκεμβρίου 2008			31 Δεκεμβρίου 2007		
	Συμβατική/ ονομαστική αξία € εκατ.	Εύλογη αξία Ενεργητικό € εκατ.	Παθητικό € εκατ.	Συμβατική/ ονομαστική αξία € εκατ.	Εύλογη αξία Ενεργητικό € εκατ.	Παθητικό € εκατ.
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
<i>Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα σε συναλλάγμα</i>						
- Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	1.510	46	33	2.616	40	34
- Προθεσμιακές συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος	11.623	124	485	769	4	7
- Εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και πώλησης συναλλάγματος	10.540	230	252	3.525	79	74
		400	770		123	115
<i>Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα σε επιτόκια</i>						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	50.842	972	944	31.756	501	485
- Συμβάσεις αμοιβαίας ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	3.099	169	79	1.344	53	74
- Προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων	1.252	1	5	2.412	4	2
- Εξωχρηματιστηριακό δικαίωμα προαίρεσης επιτοκίων	13.087	57	77	14.603	25	27
		1.199	1.105		583	588
Διαπραγματεύσιμα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίων σε χρηματιστήρια	350	10	12	360	4	5
Διαπραγματεύσιμα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων σε χρηματιστήρια	119	1	1	80	1	1
		1.210	1.118		588	594
<i>Λοιπά παράγωγα</i>						
Εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και πώλησης δεικτών	-	12	12	7	1	1
Προθεσμιακές συμβάσεις χρεογράφων	334	3	3	127	0	0
Άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (ανάλυση παρατίθεται παρακάτω)	528	33	23	540	11	9
		48	38		12	10
Σύνολο παραγώγων διακρατούμενων για εμπορικούς σκοπούς		1.658	1.926		723	719
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	7.673	0	809	3.637	55	170
Συμβάσεις αμοιβαίας ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	92	0	20	114	7	7
		-	829		62	177
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών						
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	349	1	37	2.970	12	39
Σύνολο παραγώγων διακρατούμενα για αντιστάθμιση κινδύνων		1	866		74	216
Σύνολο παραγώγων στοιχείων ενεργητικού / παθητικού		1.659	2.792		797	935

Τα άλλα παράγωγα μέσα περιλαμβάνουν: συμβάσεις ανταλλαγής πιστωτικών κινδύνων (credit default swaps), συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί δεικτών που διαπραγματεύονται σε Χρηματιστήριο, δικαιώματα προαίρεσης δεικτών που διαπραγματεύονται σε Χρηματιστήριο και συμβάσεις ανταλλαγής εμπορευμάτων.

14.2 Λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα προϊόντα για αντισταθμιστικούς σκοπούς προκειμένου να μειώσει την έκθεσή του σε κίνδυνο αγοράς και μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου. Οι πρακτικές και η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων παρουσιάζονται στη σημείωση 2 (δ).

(α) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Η Τράπεζα αντισταθμίζει μέρος του υφιστάμενου κινδύνου επιτοκίων που προκύπτει από πιθανή μείωση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού σταθερού επιτοκίου, εκφρασμένα σε εγχώρια και ξένα νομίσματα, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και ξένων νομισμάτων. Η καθαρή εύλογη αξία αυτών των συμβάσεων ανταλλαγής την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν αρνητική € 829 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: αρνητική € 115 εκατ.). Τα κέρδη από τα αντισταθμισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία μείον τις ζημιές από τα μέσα αντιστάθμισης ήταν € 8 εκατ. (2007: € 33 εκατ.).

(β) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Η Τράπεζα αντισταθμίζει μέρος του υφιστάμενου κινδύνου επιτοκίων που προκύπτει από διακυμάνσεις στις ταμειακές ροές, σχετικά με μελλοντικές αλλαγές επιτοκίων περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων με κυμαινόμενα επιτόκια ή μη αναγνωρισθείσες πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων. Η καθαρή εύλογη αξία αυτών των συμβάσεων ανταλλαγής την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν αρνητική € 36 εκατ. (2007: αρνητική € 27 εκατ.). Το αναποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης ταμειακών ροών που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων ήταν € 1 εκατ. κέρδος (2007: € 7 εκατ. κέρδη).

15. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)
 Καταναλωτικά δάνεια
 Στεγαστικά δάνεια
 Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
 Μείον: Πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους (σημ. 16)

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	14.811	12.764
Καταναλωτικά δάνεια	9.463	8.676
Στεγαστικά δάνεια	12.907	10.012
Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις	7.573	6.614
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	44.754	38.066
Μείον: Πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους (σημ. 16)	(1.184)	(831)
	43.570	37.235

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν τα ακόλουθα ποσά:
 - λήξη μεγαλύτερη του ενός έτους
 - τιλοποιημένα δάνεια

	23.185	18.561
	13.787	9.389

16. Πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τις προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους ανά κατηγορία δανείου:

	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Μεγάλες & μεσαίες επιχειρήσεις € εκατ.	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	333	259	17	223	832
Ζημίες από επισφαλείς απαιτήσεις που χρεώθηκαν στη χρήση	23	373	18	65	479
Πρόσθετη ομαδική πρόβλεψη για τις επιπτώσεις της χρηματοοικονομικής κρίσης ⁽¹⁾	12	186	9	33	240
Ποσά που ανακτήθηκαν κατά τη χρήση	6	28	2	1	37
Δάνεια που διεγράφησαν κατά τη διάρκεια της χρήσης ως ανεπίδεκτα εισπράξεως	(79)	(304)	(3)	(16)	(402)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(2)	(0)	(0)	(2)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	295	540	43	306	1.184

⁽¹⁾ Στα πλαίσια της επιδείνωσης των μακροοικονομικών συνθηκών η Τράπεζα έχει αποτυπώσει τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στις εκτιμήσεις της για τις μελλοντικές ταμειακές ροές που αποτελούν μέρος της αξιολόγησης για απομείωση των δανείων. Ως εκ τούτου, έχει σχηματιστεί μία επιπλέον ομαδική πρόβλεψη ύψους € 240 εκατ. στο έτος 2008, αυξάνοντας το συνολικό υπόλοιπο πρόβλεψης σε € 1.184 εκατ..

	31 Δεκεμβρίου 2007				
	Μεγάλες & μεσαίες επιχειρήσεις € εκατ.	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	343	220	15	171	749
Ζημίες από επισφαλείς απαιτήσεις που χρεώθηκαν στη χρήση	16	271	0	52	339
Ποσά που ανακτήθηκαν κατά τη χρήση	1	4	2	1	8
Δάνεια που διεγράφησαν κατά τη διάρκεια της χρήσης ως ανεπίδεκτα εισπράξεως	(27)	(236)	(0)	(2)	(265)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	0	0	0	0
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	333	259	17	222	831

Περιοριστικά στοιχεία από πλειστηριασμούς

Κατά τη διάρκεια του έτους, η Τράπεζα απέκτησε περιοριστικά στοιχεία ύψους € 21 εκατ. (2007: € 17 εκατ.), παίρνοντας στην κυριότητά της ενέχυρα που είχαν κρατηθεί ως εγγύηση.

17. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων
 Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου
 Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων

	31 Δεκεμβρίου 2008	
	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	3.033	9.355
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	3.187	-
Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων	2.563	-
	8.783	9.355

Ενεχυριασμένες μετοχές με χρηματιστηριακές εταιρείες

	6	51
--	---	----

Λήξη μεγαλύτερη του ενός έτους

	7.717	8.162
--	--------------	--------------

Η εύλογη αξία των επενδυτικών τίτλων με συμφωνίες επαναγοράς που εξακολουθούν να εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2008 είναι € 7.396 εκατ. (2007: € 9.984 εκατ.) και η λογιστική αξία της σχετικής υποχρέωσης είναι € 7.549 εκατ. (2007: € 10.228 εκατ.).

17. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων (συνέχεια)

Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου

Σύμφωνα με τις τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 39, το 2008 η Τράπεζα μετέφερε χρεωστικούς τίτλους ύψους € 2.588 εκατ. από το χαρτοφυλάκιο των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων στο δανειακό χαρτοφυλάκιο χρεωστικών τίτλων, το οποίο αποτιμάται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης.

Οι ανωτέρω τίτλοι δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά και η Τράπεζα έχει την πρόθεση και δυνατότητα να τους διακρατήσει στο προσεχές μέλλον. Από το ποσό το οποίο έχει μεταφερθεί, € 2.287 εκατ. έχουν αντισταθμιστεί για αλλαγές στην εύλογη αξία, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων, για τα οποία η Τράπεζα θα συνεχίσει να εφαρμόζει τη λογιστική αντιστάθμιση. Οι τόκοι από τους τίτλους που έχουν μεταφερθεί θα συνεχίσουν να αναγνωρίζονται στα έσοδα από τόκους, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Η λογιστική αξία των τίτλων που έχουν μεταφερθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2008 είναι € 3.186 εκατ. Το 2008, μέχρι την ημερομηνία μεταφοράς, ζημιές ύψους € 40 εκατ. μετά από φόρους προέρχονται από μεταβολές στην εύλογη αξία των τίτλων αυτών και αναγνωρίζονται στο αποθεματικό αναπροσαρμογής για το χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων (2007: ζημιές ύψους € 20 εκατ. μετά από φόρους). Εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η παραπάνω μεταφορά, μεταβολές στην εύλογη αξία τους για την περίοδο από την ημερομηνία μεταφοράς μέχρι το τέλος της χρήσης, θα είχαν ως αποτέλεσμα € 436 εκατ. ζημία μετά από φόρους, αναγνωρισμένη στο αποθεματικό αναπροσαρμογής για το χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων.

Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων

Το 2008 η Τράπεζα μετέφερε από το χαρτοφυλάκιο των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων στο χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη, χρεωστικούς τίτλους ύψους € 1.479 εκατ. λόγω της πρόθεσης της Τράπεζας να τους διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους.

17.1 Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:		
- Κυβέρνηση	1.993	5.928
- άλλοι δημόσιοι οργανισμοί	-	-
	<u>1.993</u>	<u>5.928</u>
Λοιποί εκδότες:		
- τράπεζες	179	622
- λοιποί οργανισμοί	861	2.805
	<u>1.040</u>	<u>3.427</u>
Σύνολο	<u>3.033</u>	<u>9.355</u>
Εισηγμένες	2.464	8.193
Μη εισηγμένες	569	1.162
	<u>3.033</u>	<u>9.355</u>
Μετοχές	284	573
Ομόλογα	2.749	8.782
	<u>3.033</u>	<u>9.355</u>

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Η κίνηση του λογαριασμού αναλύεται ως ακολούθως:		
Καθαρή λογιστική αξία την 1η Ιανουαρίου	9.355	10.019
Συναλλαγματικές διαφορές	(25)	(123)
Αγορές	6.241	7.198
Πωλήσεις και λήξεις	(7.951)	(7.673)
Μεταφορά προς συγγενείς επιχειρήσεις	(4)	-
Μεταφορά προς χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων	(1.479)	-
Μεταφορά προς χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου	(2.588)	-
Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι	(90)	5
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από μεταβολές στην εύλογη αξία για τη χρήση	(426)	(71)
Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου	<u>3.033</u>	<u>9.355</u>

Αποθεματικό ιδίων κεφαλαίων: αναπροσαρμογή χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Καθαρά κέρδη / (ζημιές) που απορρέουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία του χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων έχουν αναγνωρισθεί στο αποθεματικό αναπροσαρμογής για το χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων. Η κίνηση του αποθεματικού αναλύεται ως ακολούθως:

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Την 1η Ιανουαρίου	14	140
Αναβαλλόμενη φορολογία αποθεματικού διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	-	(24)
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από μεταβολές στην εύλογη αξία	(426)	(71)
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	107	17
	<u>(319)</u>	<u>(54)</u>
Καθαρά (κέρδη) / ζημιές που έχουν μεταφερθεί στο καθαρό κέρδος λόγω πώλησης	(47)	(95)
Ζημιές απομείωσης που μεταφέρθηκαν στο καθαρό κέρδος	17	-
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	7	24
	<u>(23)</u>	<u>(71)</u>
Καθαρά (κέρδη) / ζημιές που έχουν μεταφερθεί στο καθαρό κέρδος από αντισταθμίσεις εύλογων αξιών	(42)	31
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	11	(8)
	<u>(31)</u>	<u>23</u>
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου	<u>(359)</u>	<u>14</u>

17. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων (συνέχεια)

17.2 Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου

Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:

- Κυβέρνηση
- άλλοι δημόσιοι οργανισμοί

Λοιποί εκδότες:

- τράπεζες
- λοιποί οργανισμοί

Σύνολο

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
	2.750	-
	-	-
	<u>2.750</u>	<u>-</u>
	437	-
	-	-
	<u>437</u>	<u>-</u>
	<u>3.187</u>	<u>-</u>

Η κίνηση του λογαριασμού αναλύεται ως ακολούθως:

Μεταφορά από χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Αγορές

Μεταβολή στην εύλογη αξία λόγω αντιστάθμισης

Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι

Συναλλαγματικές και λοιπές διαφορές

Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
	2.588	-
	94	-
	491	-
	(24)	-
	38	-
	<u>3.187</u>	<u>-</u>

17.3 Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων

Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:

- Κυβέρνηση

Λοιποί εκδότες:

- τράπεζες
- λοιποί οργανισμοί

Σύνολο

Εισηγμένες

Μη εισηγμένες

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
	725	-
	337	-
	<u>1.501</u>	<u>-</u>
	<u>1.838</u>	<u>-</u>
	<u>2.563</u>	<u>-</u>
	2.563	-
	-	-
	<u>2.563</u>	<u>-</u>

Η κίνηση του λογαριασμού αναλύεται ως ακολούθως:

Αγορές

Μεταφορά από χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι

Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
	1.068	-
	1.479	-
	16	-
	<u>2.563</u>	<u>-</u>

18. Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Κατωτέρω παραθέτονται οι θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας την 31 Δεκεμβρίου 2008:

Όνομα εταιρείας	Σημείωση	Ποσοστό συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	Τομέας δραστηριότητας
EFG Eurobank Asset Management A.E. Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών		100,00	Ελλάδα	Υπηρεσίες διαχείρισης περιουσίας
EFG Eurobank Ergasias Χρηματοδοτικές Μισθώσεις A.E.		100,00	Ελλάδα	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Eurobank Χρηματοπιστηριακή A.E.Π.Ε.Υ.		100,00	Ελλάδα	Χρηματοπιστηριακές και επενδυτικές υπηρεσίες
EFG Eurolife A.E.Γ.Α.		100,00	Ελλάδα	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
EFG Eurolife A.E.Α.Ζ.		100,00	Ελλάδα	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
EFG Factors A.E.Π.Ε.Α.		100,00	Ελλάδα	Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων
EFG Ασφαλιστικές Υπηρεσίες A.E.		95,00	Ελλάδα	Μεσίτεια ασφαλίσεων
EFG Υπηρεσίες Διαδικτύου A.E.		100,00	Ελλάδα	Διαπραγματευτικές συναλλαγές μέσω διαδικτύου
EFG A.E.Δ.Α.Κ.		100,00	Ελλάδα	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων
EFG Telesis Finance A.E.Π.Ε.Υ.		100,00	Ελλάδα	Επενδυτικές υπηρεσίες
Eurobank EFG Business Services A.E.		100,00	Ελλάδα	Παροχή υπηρεσιών μισθοδοσίας και συμβουλευτικών υπηρεσιών
Καταναλωτικής Πίστης και Συναφείς Υπηρεσίες A.E.		100,00	Ελλάδα	Διαχείριση πιστωτικών καρτών
Eurobank Fin and Rent Ανώνυμη Εμπορική και Τουριστική Εταιρεία Εμπορίας και Ενοικίασης Αυτοκινήτων, Σκαφών και Εξοπλισμού		25,00	Ελλάδα	Μίσθωση και ενοικίαση μεταφορικών μέσων
Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία	α	55,54	Ελλάδα	Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας
Eurobank Υπηρεσίες Ακινήτων A.E.		100,00	Ελλάδα	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
Financial Planning Υπηρεσίες Διαχείρισης Απαιτήσεων A.E.		100,00	Ελλάδα	Υπηρεσίες Διαχείρισης Απαιτήσεων
Global Διαχείριση Κεφαλαίων A.E.Π.Ε.Υ.	β	90,00	Ελλάδα	Σύμβουλοι επενδύσεων

18. Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις (συνέχεια)

Όνομα εταιρείας	Σημείωση	Ποσοστό συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	Τομέας δραστηριότητας
Be-Business Exchanges A.E., Δικτύων Εταιρικών Συναλλαγών		97,26	Ελλάδα	Ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω διαδικτύου
Eurobank EFG Bulgaria A.D.		63,56	Βουλγαρία	Τράπεζα
EFG Leasing E.A.D.		100,00	Βουλγαρία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Property Services Sofia A.D.		80,00	Βουλγαρία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
EFG Hellas (Cayman Islands) Ltd		100,00	Νησιά Cayman	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
EFG Hellas II (Cayman Islands) Ltd		100,00	Νησιά Cayman	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Berberis Investments Limited		99,99	Νησιά Channel	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
EFG Hellas Funding Limitec		100,00	Νησιά Channel	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
CEH Balkan Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
EFG Private Bank (Luxembourg) S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Τράπεζα
Eurobank EFG Fund Management Company (Luxembourg) S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Διαχείριση κεφαλαίων
Eurobank EFG Holding (Luxembourg) S.A.		99,00	Λουξεμβούργο	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
EFG New Europe Funding B.V		100,00	Ολλανδία	Παροχή πιστώσεων
EFG New Europe Holding B.V.	δ	100,00	Ολλανδία	Εταιρεία συμμετοχών
EFG Property Services Polska Sp. z.o.o		1,67	Πολωνία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
Polbank Dystrybcja Sp. z o.o.		100,00	Πολωνία	Διάφορες υπηρεσίες
Bancpost S.A.		77,56	Ρουμανία	Τράπεζα
EFG Eurobank Finance S.A.		100,00	Ρουμανία	Επενδυτικές υπηρεσίες
EFG Eurobank Mutual Funds Management Romania S.A.I. S.A.		49,15	Ρουμανία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Eurobank Property Services S.A.		80,00	Ρουμανία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
EFG IT Shared Services S.A.	ε	99,72	Ρουμανία	Επεξεργασία στοιχείων πληροφορικής
EFG Leasing IFN S.A.	στ	7,79	Ρουμανία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
S.C. EFG Eurolife Asigurari de Viata S.A.		9,90	Ρουμανία	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
S.C. EFG Eurolife Asigurari Generale S.A.		9,90	Ρουμανία	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
Eurobank EFG Stedionica A.D. Beograd	ζ	55,80	Σερβία	Τράπεζα
EFG Leasing A.D. Beograd		25,81	Σερβία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Property Services D.o.o. Beograd		80,00	Σερβία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
EFG Istanbul Holding A.S.		100,00	Τουρκία	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
Anaptyxi 2006-1 PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi APC Ltd.		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi Holdings Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi Options Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi SME I Holdings Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi SME I Plc		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Andromeda Leasing I Holdings LTD	θ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Andromeda Leasing I Plc.	θ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Daneion 2007-1 PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Daneion APC Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Daneion Holdings Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
EFG Hellas PLC		99,99	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Karta 2005 -1 PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Karta APC Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Karta Holdings Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Karta LNI 1 Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Karta Options Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Saturn Holdings Limited	ι	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Saturn Finance Plc	ι	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion II Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion III Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion III Holdings Limited		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion IV Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion IV Holdings Limited		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion V Mortgage Finance Plc	κ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion V Holdings Limited	κ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion VI Holdings Limited	λ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion VI Mortgage Finance Plc	λ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Eurobank EFG Ukraine Distribution LLC		100,00	Ουκρανία	Διάφορες υπηρεσίες

- (α) **Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, Ελλάδα**
Το Δεκέμβριο του 2008, η Τράπεζα αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία από 54,88% σε 55,54%.
- (β) **Global Διαχείριση Κεφαλαίων Α.Ε.Π.Ε.Υ., Ελλάδα**
Τον Ιούλιο του 2008, η Τράπεζα αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της στην Global Διαχείριση Κεφαλαίων Α.Ε.Π.Ε.Υ. από 62,5% σε 90%.
- (γ) **GFM Levant Capital (Cayman) Ltd, Νησιά Cayman**
Τον Ιούλιο του 2008, η Τράπεζα πώλησε την 72,5% συμμετοχή της στη θυγατρική εταιρεία GFM Levant Capital (Cayman) Ltd.
- (δ) **EFG New Europe Holding B.V., Ολλανδία**
Τον Ιούνιο του 2008, η Τράπεζα αύξησε το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας κατά € 250 εκατ.. Τον Ιούλιο 2008, η Τράπεζα προχώρησε σε νέα αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατά € 250 εκατ..
- (ε) **EFG IT Shared Services S.A., Ρουμανία**
Το Δεκέμβριο του 2008, η Τράπεζα αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της στην EFG IT Shares Services S.A. από 99,25% σε 99,72%.
- (στ) **EFG Leasing IFN S.A., Ρουμανία**
Το Φεβρουάριο 2008, η Τράπεζα μείωσε το ποσοστό συμμετοχής της στην EFG Leasing IFN A.E. από 99,92% σε 7,79%.
- (ζ) **Eurobank EFG Stedionica a.d. Beograd, Σερβία**
Τον Ιανουάριο 2008 η Τράπεζα μείωσε το ποσοστό συμμετοχής της στην EFG Stedionica a.d. Beograd από 73,95% σε 58,26% και τον Ιούνιο σε 55,80%.

18. Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις (συνέχεια)

- (η) **Eurobank EFG Cyprus Ltd, Κύπρος**
 Το Μάρτιο 2008, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ενέκρινε τη μετατροπή του υποκαταστήματος της Κύπρου σε 99,87% θυγατρική. Τον Ιούνιο 2008, η Τράπεζα δε συμμετείχε στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank EFG Cyprus Ltd και η συμμετοχή της μειώθηκε στο 75%. Τον Ιούλιο του 2008, η Τράπεζα μετέφερε ολόκληρη τη συμμετοχή της στην 100% θυγατρική της EFG New Europe Holding BV.
- (θ) **Andromeda, Ηνωμένο Βασίλειο**
 Τον Οκτώβριο 2008, η Τράπεζα ίδρυσε την Andromeda Leasing I Limited και Andromeda Leasing I PLC, εταιρείες ειδικού σκοπού, ως μέρος της πρώτης πιλοποίησης δανείων χρηματοδοτικών μισθώσεων.
- (ι) **Saturn, Ηνωμένο Βασίλειο**
 Τον Οκτώβριο 2008, η Τράπεζα ίδρυσε τις Saturn Holdings Limited και Saturn Finance PLC, ως εταιρείες ειδικού σκοπού, ως μέρος της πιλοποίησης χαρτοφυλακίου χρεογράφων.
- (κ) **Themeleion V, Ηνωμένο Βασίλειο**
 Το Φεβρουάριο 2008, η Τράπεζα ίδρυσε τις Themeleion V Holdings Limited και Themeleion V Mortgage Finance PLC, εταιρείες ειδικού σκοπού, ως μέρος της πέμπτης πιλοποίησης στεγαστικών δανείων.
- (λ) **Themeleion VI, Ηνωμένο Βασίλειο**
 Το Νοέμβριο 2008, η Τράπεζα ίδρυσε τις Themeleion VI Holdings Limited και Themeleion VI Mortgage Finance PLC, εταιρείες ειδικού σκοπού, ως μέρος της έκτης πιλοποίησης στεγαστικών δανείων.

19. Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις

Κατωτέρω παρατίθενται οι συγγενείς επιχειρήσεις της Τράπεζας την 31 Δεκεμβρίου 2008:

Όνομα εταιρείας	Σημ.	Χώρα εγκατάστασης	Τομέας Δραστηριότητας	Ποσοστό συμμετοχής
Κάρντλινκ Α.Ε.		Ελλάδα	Διαχείριση συστημάτων POS	50,00
ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ.	α	Ελλάδα	Εταιρεία επενδύσεων χαρτοφυλακίου (Closed-end fund)	24,99
ΤΕΦΙΝ Α.Ε. Εμπορίας αυτοκινήτων και μηχανημάτων		Ελλάδα	Εταιρεία χρηματοδότησης πωλήσεων μεταφορικών μέσων	50,00
Unitfinance Α.Ε.		Ελλάδα	Χρηματοδοτικές επιχειρήσεις	40,00

Την 31 Δεκεμβρίου 2008, όλες οι συγγενείς επιχειρήσεις της Τράπεζας είναι μη εισηγμένες εκτός από την ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ. (31 Δεκεμβρίου 2007: ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ.). Η εύλογη αξία των επενδύσεων της Τράπεζας σε συγγενείς επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες, βάσει της χρηματιστηριακής τους αξίας την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν € 12 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 30 εκατ.).

Οι εταιρείες ΤΕΦΙΝ Α.Ε. Εμπορίας αυτοκινήτων και μηχανημάτων, Κάρντλινκ Α.Ε. και Unitfinance Α.Ε. Προώθησης Τραπεζικών Προϊόντων και Υπηρεσιών είναι κοινοπραξίες της Τράπεζας.

(α) ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ.

Το Σεπτέμβριο του 2008, η Γενική Συνέλευση Μετόχων των ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ και Global Επενδυτικά Κεφάλαια Νέας Ευρώπης Α.Ε.Ε.Χ. ενέκριναν τη συγχώνευση της ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ. με την Global Επενδυτικά Κεφάλαια Νέας Ευρώπης Α.Ε.Ε.Χ μέσω απορρόφησης της τελευταίας από την πρώτη. Η σχέση ανταλλαγής μετοχών των δύο εταιρειών καθορίστηκε στις 3,6 μετοχές της ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ για κάθε μετοχή της Global Επενδυτικά Κεφάλαια Νέας Ευρώπης Α.Ε.Ε.Χ.. Σε συνέχεια της παραπάνω συναλλαγής, η συμμετοχή της Τράπεζας στην ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ. μειώθηκε από 42,04% σε 24,99%.

20. Άυλα πάγια στοιχεία

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Αξία κτήσεως:		
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	75	13
Αγορές	37	29
Μεταφορές	(1)	33
Πωλήσεις και διαγραφές	(1)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(3)	-
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	107	75
Συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης/αποσβέσεις:		
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	(10)	(2)
Αποσβέσεις χρήσεως	(11)	(8)
Μεταφορές	-	(0)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	0
Συναλλαγματικές διαφορές	1	-
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	(20)	(10)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	87	65

21. Ενσώματα πάγια στοιχεία

	31 Δεκεμβρίου 2007				
	Οικόπεδα, κτίρια και βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων € εκατ.	Έπιπλα, λοιπός εξοπλισμός, οχήματα € εκατ.	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και λογισμικά προγράμματα € εκατ.	Επενδύσεις σε ακίνητα € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Αξία κτήσεως:					
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2007	348	113	324	72	857
Μεταφορές	(27)	(0)	(11)	9	(29)
Αγορές	46	20	28	0	94
Πωλήσεις και διαγραφές	(64)	(5)	(7)	(2)	(78)
Απομείωση	(0)	0	-	-	(0)
Συναλλαγματικές διαφορές	(0)	0	(1)	-	(1)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2007	303	128	333	79	843
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:					
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2007	(90)	(77)	(234)	(4)	(405)
Μεταφορές	(0)	(0)	0	0	0
Πωλήσεις και διαγραφές	13	5	7	0	25
Αποσβέσεις χρήσης	(16)	(11)	(30)	0	(57)
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	(0)	-	-
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2007	(93)	(83)	(257)	(4)	(437)
	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Οικόπεδα, κτίρια και βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων € εκατ.	Έπιπλα, λοιπός εξοπλισμός, οχήματα € εκατ.	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και λογισμικά προγράμματα € εκατ.	Επενδύσεις σε ακίνητα € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Αξία κτήσεως:					
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2008	303	128	333	79	843
Μεταφορές	0	0	(0)	-	-
Αγορές	29	18	27	0	74
Πωλήσεις και διαγραφές	(5)	(8)	(4)	(21)	(38)
Απομείωση	(3)	0	-	1	(2)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3)	(2)	(2)	-	(7)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2008	321	136	354	59	870
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:					
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2008	(93)	(83)	(257)	(4)	(437)
Μεταφορές	(0)	(0)	0	-	-
Πωλήσεις και διαγραφές	7	8	5	1	21
Αποσβέσεις χρήσης	(17)	(12)	(26)	0	(55)
Συναλλαγματικές διαφορές	(0)	(0)	(0)	-	-
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2008	(103)	(87)	(278)	(3)	(471)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2008	218	49	76	56	399
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2007	210	45	76	75	406

Οι βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων αφορούν κτίρια που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα.

Στα πιο πάνω συμπεριλαμβάνονται ακίνητα υπό κατασκευή ύψους € 12 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008 (31 Δεκεμβρίου 2007: € 12 εκατ.).

Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση συσσωρευμένων αποσβέσεων και συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για περίοδο 40-50 ετών. Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν € 85 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 112 εκατ.). Οι εύλογες αξίες των ακινήτων αντιπροσωπεύουν την τιμή αγοράς η οποία έχει υπολογισθεί από επαγγελματίες εκτιμητές ακινήτων.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2008 καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες, ποσό ενοικίου € 3 εκατ. από επενδύσεις σε ακίνητα (31 Δεκεμβρίου 2007: € 3 εκατ.). Την 31 Δεκεμβρίου 2008 και 2007 δεν υπήρχαν ανειλημμένες υποχρεώσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες σε επενδύσεις σε ακίνητα.

22. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα	250	151
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 9)	230	59
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	99	78
	579	288

23. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Ποσά σε διαδικασία είσπραξης από άλλες τράπεζες και τρεχούμενοι λογαριασμοί τραπεζών	243	308
Καταθέσεις από τράπεζες	14.872	5.231
	15.115	5.539
Στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα συμπεριλαμβάνονται υποχρεώσεις προς:		
- θυγατρικές επιχειρήσεις	13.348	4.323
- θυγατρικές Ομίλου EFG και συγγενείς επιχειρήσεις	131	88
- υπόλοιπα υπό διακανονισμό με τράπεζες	2	200

24. Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με Κεντρική Τράπεζα
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με άλλες τράπεζες

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
	7.068	2.672
	5.480	7.089
	12.548	9.761

25. Υποχρεώσεις προς πελάτες

Καταθέσεις και τρεχούμενοι λογαριασμοί
Προθεσμιακές καταθέσεις
Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχώρησης - Repos

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
	10.243	11.278
	34.062	27.596
	162	65
	44.467	38.939
	6	0
	11.868	15.941
	57	14
	5.401	8.500

Στις υποχρεώσεις προς πελάτες συμπεριλαμβάνονται υποχρεώσεις προς:

- τη μητρική εταιρεία
- θυγατρικές επιχειρήσεις
- θυγατρικές Ομίλου EFG και συγγενείς επιχειρήσεις
- λήξη μεγαλύτερη του ενός έτους

Η λογιστική αξία των σύνθετων καταθέσεων που ταξινομήθηκαν στην εύλογη αξία μέσω του λ/σμού αποτελεσμάτων την 31 Δεκεμβρίου 2008 ανερχόταν σε € 198 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 287 εκατ.), που περιλαμβάνει τις εισροές από την έκδοση σύνθετου τίτλου της EFG Hellas ύψους € 163 εκατ. που κατατέθηκε στην Τράπεζα. Η μεταβολή στην εύλογη αξία των σύνθετων καταθέσεων την 31 Δεκεμβρίου 2008 ανέρχεται σε € 165 εκατ. κέρδος (31 Δεκεμβρίου 2007: € 28 εκατ. κέρδος) και αποδίδεται σε μεταβολές των συνθηκών της αγοράς, εξαιρουμένης της σύνθετης κατάθεσης της EFG Hellas, για την οποία λαμβάνεται υπόψη και ο πιστωτικός κίνδυνος της Τράπεζας. Η συνολική μεταβολή στην εύλογη αξία αυτής της κατάθεσης που αποδίδεται σε μεταβολές του πιστωτικού κινδύνου την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν κέρδος € 121 εκατ. (2007: αμελητέο).

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των σύνθετων καταθέσεων που οφείλονται σε κίνδυνο αγοράς, συμψηφίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων από αντίθετες μεταβολές στην εύλογη αξία σύνθετων παραγώγων.

Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του συμβατικού μη προεξοφλημένου ποσού που απαιτείται να καταβληθεί στην λήξη των σύνθετων καταθέσεων είναι € 156 εκατ. (2007: € 30 εκατ.).

26. Λοιπά δανειακά κεφάλαια

Τα λοιπά δανειακά κεφάλαια έχουν προκύψει από τιτλοποίηση απαιτήσεων από εταιρείες ειδικού σκοπού για λογαριασμό της Τράπεζας ως κάτωθι:

(α) Τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων

Τον Ιούνιο του 2004, η Τράπεζα προχώρησε σε τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων μέσω της Themeleion Mortgage Finance PLC, εταιρεία ειδικού σκοπού, η οποία εξέδωσε χρεόγραφα σε επενδυτές με μέσο κόστος άντλησης κεφαλαίων Euribor πλέον 19 μονάδες βάσης για επτά χρόνια. Την 31 Δεκεμβρίου 2008, η υποχρέωση ανερχόταν σε € 134 εκατ. (2007: € 214 εκατ.).

Τον Ιούνιο του 2005, η Τράπεζα προχώρησε στη δεύτερη τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων μέσω της Themeleion II Mortgage Finance PLC, εταιρεία ειδικού σκοπού, η οποία εξέδωσε χρεόγραφα σε επενδυτές, με μέσο κόστος άντλησης κεφαλαίων Euribor πλέον 17,5 μονάδες βάσης για επτά χρόνια. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανερχόταν σε € 184 εκατ. (2007: € 257 εκατ.).

Τον Ιούνιο του 2006, η Τράπεζα προχώρησε στην τρίτη τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων μέσω της Themeleion III Mortgage Finance PLC, εταιρεία ειδικού σκοπού, η οποία εξέδωσε χρεόγραφα σε επενδυτές, με μέσο κόστος άντλησης κεφαλαίων Euribor πλέον 16 μονάδες βάσης για επτά χρόνια. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανερχόταν σε € 330 εκατ. (2007: € 425 εκατ.).

Τον Ιούνιο του 2007, η Τράπεζα προχώρησε στην τέταρτη τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων μέσω της μεταφοράς των δανείων στη Themeleion IV Mortgage Finance PLC, με κουπόνι τρίμηνο Euribor πλέον 13 μονάδες βάσης για πέντε έτη για τα ομόλογα που έλαβαν την υψηλότερη δυνατή αξιολόγηση (Class A). Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανερχόταν σε € 1.361 εκατ. (2007: € 1.505 εκατ.).

Τον Φεβρουάριο του 2008, η Τράπεζα προχώρησε στην τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων μέσω της έκδοσης χρεογράφων από την Themeleion V Mortgage Finance PLC, εταιρεία ειδικού σκοπού. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανερχόταν σε € 993 εκατ.

Τον Νοέμβριο του 2008, η Τράπεζα προχώρησε στην τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων μέσω της έκδοσης χρεογράφων από την Themeleion VI Mortgage Finance PLC, εταιρεία ειδικού σκοπού. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανερχόταν σε € 1.825 εκατ.

(β) Τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών

Τον Ιούλιο του 2005, η Τράπεζα προχώρησε σε τιτλοποίηση μέρους του χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών και την έκδοση χρεογράφων προς επενδυτές μέσω της Κάρτα 2005-1 PLC, εταιρεία ειδικού σκοπού, με μέσο κόστος άντλησης των κεφαλαίων Euribor πλέον 21,7 μονάδες βάσης. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανερχόταν σε € 757 εκατ. (2007: € 756 εκατ.).

(γ) Τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου δανείων μικρών επιχειρήσεων

Τον Οκτώβριο του 2006, ολοκληρώθηκε η τιτλοποίηση μέρους του χαρτοφυλακίου δανείων μικρών επιχειρήσεων μέσω έκδοσης χρεογράφων προς επενδυτές από την Anartyxi 2006-1 PLC, εταιρεία ειδικού σκοπού, με κουπόνι τρίμηνο Euribor πλέον 17 μονάδες βάσης για τα ομόλογα που έλαβαν την υψηλότερη δυνατή αξιολόγηση (Class A). Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανερχόταν σε € 2.259 εκατ. (2007: € 2.260 εκατ.).

(δ) Τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων

Το Νοέμβριο του 2007, η Τράπεζα προχώρησε σε τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων και την έκδοση χρεογράφων προς επενδυτές μέσω της Daneion 2007-1 PLC, εταιρείας ειδικού σκοπού. Την 31 Δεκεμβρίου 2008, η υποχρέωση ανερχόταν σε € 2.501 εκατ. (2007: 2.503 εκατ.).

(ε) Τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου ομολογιακών δανείων

Τον Ιούλιο του 2008, η Τράπεζα προχώρησε στην πρώτη τιτλοποίηση ομολογιακών δανείων μέσω της έκδοσης χρεογράφων από την Anartyxi SME I PLC, εταιρεία ειδικού σκοπού. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανερχόταν σε € 2.505 εκατ.

Τον Νοέμβριο του 2008, η Τράπεζα προχώρησε στην πρώτη τιτλοποίηση χρεωστικών τίτλων, μέσω της έκδοσης χρεογράφων από την Saturn Finance PLC, εταιρεία ειδικού σκοπού. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανερχόταν σε € 937 εκατ.

27. Λοιπά στοιχεία παθητικού

Υποχρεώσεις από εξαγορές
 Προϊσπραγμένα έσοδα και έξοδα πληρωτέα
 Πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (σημ. 28)
 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις διαθέσιμες για εμπορική εκμετάλλευση
 Λοιπά στοιχεία παθητικού

2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
2	5
98	123
69	66
-	0
220	298
389	492

28. Πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Μεταβολή στην πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση την 1η Ιανουαρίου
 Κόστος για τη χρήση (βλ. παρακάτω)
 Παροχές που καταβλήθηκαν
 Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση την 31η Δεκεμβρίου

2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
67	64
11	16
(9)	(14)
69	66

Δαπάνες που επιβάρυναν τα αποτελέσματα χρήσης

Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας
 Δαπάνη τόκου
 Επιπρόσθετα κόστη
 Αναλογιστικά κέρδη / ζημιές
 Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού (σημ. 7)

4	4
3	3
8	8
(4)	1
11	16

Αναλογιστικές παραδοχές

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές (εκφρασμένες σε μέσους όρους)

Προεξοφλητικό επιτόκιο
 Μελλοντικές αυξήσεις μισθών
 Πληθωρισμός

2008 %	2007 %
5,3	4,8
3,5	3,5
2,5	2,5

29. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές

Η ονομαστική αξία των μετοχών της Τράπεζας είναι € 2,75 ανά μετοχή και όλο το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας είναι πλήρως καταβεβλημένο. Η ανάλυση της μεταβολής του μετοχικού κεφαλαίου, της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και των ιδίων μετοχών έχει ως εξής:

	Κοινές μετοχές € εκατ.	Ίδιες μετοχές € εκατ.	Καθαρό ποσό € εκατ.	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο € εκατ.	Ίδιες μετοχές € εκατ.	Καθαρό ποσό € εκατ.
Την 1η Ιανουαρίου 2007	1.264	(21)	1.243	313	(130)	183
3 Απριλίου 2007: - Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	3	-	3	22	-	22
14 Σεπτεμβρίου 2007: Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	169	(0)	169	1.060	(2)	1.058
Έσοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	(17)	-	(17)
9 Νοεμβρίου 2007: - Διανομή δωρεάν μετοχών	0	-	0	4	-	4
21 Νοεμβρίου 2007: - Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερίσματος	2	-	2	13	-	13
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών από εκτελεστικούς διευθυντές, τη Διοίκηση και το προσωπικό	5	-	5	17	-	17
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(22)	(22)	-	(171)	(171)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	34	34	-	231	231
Την 31η Δεκεμβρίου 2007	1.443	(9)	1.434	1.412	(72)	1.340
Την 1η Ιανουαρίου 2008	1.443	(9)	1.434	1.412	(72)	1.340
8 Απριλίου 2008: - Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	4	-	4	23	-	23
21 Απριλίου 2008: - Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	4	-	4	20	-	20
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(63)	(63)	-	(273)	(273)
Την 31η Δεκεμβρίου 2008	1.451	(72)	1.379	1.455	(345)	1.110

29. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές (συνέχεια)

Στον πιο κάτω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση της μεταβολής του αριθμού των μετοχών της Τράπεζας:

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες	Ίδιες μετοχές	Καθαρός αριθμός
Την 1η Ιανουαρίου 2007	383.188.108	(6.406.864)	376.781.244
3 Απριλίου 2007:			
- Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	839.992	-	839.992
- Έκδοση 2 δωρεάν μετοχών για κάθε 10 παλαιές με αναπροσαρμογή της ονομαστικής αξίας της μετοχής από € 3,30 σε € 2,75	76.805.620	(290.588)	76.515.032
14 Σεπτεμβρίου 2007:			
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	61.444.496	-	61.444.496
9 Νοεμβρίου 2007:			
- Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	170.000	-	170.000
21 Νοεμβρίου 2007:			
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερίσματος	649.605	-	649.605
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών από εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τη Διοίκηση και το προσωπικό	1.847.817	-	1.847.817
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(7.480.332)	(7.480.332)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	10.746.158	10.746.158
Την 31η Δεκεμβρίου 2007	524.945.638	(3.431.626)	521.514.012
Την 1η Ιανουαρίου 2008	524.945.638	(3.431.626)	521.514.012
8 Απριλίου 2008:			
- Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	1.400.000	-	1.400.000
21 Απριλίου 2008:			
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερίσματος	1.245.604	-	1.245.604
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(22.580.144)	(22.580.144)
Την 31η Δεκεμβρίου 2008	527.591.242	(26.011.770)	501.579.472

Τον Απρίλιο του 2008, η Τακτική και η Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων αποφάσισαν τα κάτωθι:

- (α) την αγορά ιδίων μετοχών έως ποσοστό 5% του εκάστοτε συνόλου των μετοχών της Τράπεζας με τη θέσπιση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών (βλ. παρακάτω).
- (β) τη διάθεση 1.400.000 δωρεάν μετοχών στο προσωπικό το Μάιο του 2008.
- (γ) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μέχρι ποσού € 70 εκατ. μέσω επανεπένδυσης των μερισμάτων της χρήσης 2008.
- (δ) το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού ύψους € 3,3 εκατ., με σκοπό να παρασχεθεί η δυνατότητα στην Τακτική Γενική Συνέλευση του 2010 να διανείμει έως 1.200.000 δωρεάν μετοχές σε προσωπικό του Ομίλου με υψηλές επιδόσεις. Προϋπόθεση για την έκδοση των δωρεάν μετοχών είναι η επίτευξη ή υπέρβαση των στόχων κερδοφορίας που έχει θέσει η Διοίκηση για την επόμενη τριετία.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Στις 12 Ιανουαρίου 2009, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση 345.500.000 προνομιούχων μετοχών 10%, χωρίς δικαίωμα ψήφου, μη διαπραγματεύσιμων, μη μεταβιβάσιμων, με ονομαστική αξία € 2,75 έκαστη, σύμφωνα με το Ν.3723/2008 «Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας» οι οποίες θα καλυφθούν από το Ελληνικό Δημόσιο. Αυτό παρέχει το δικαίωμα στο Ελληνικό Δημόσιο να ορίσει εκπρόσωπο του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, να θέσει βέτο στην διανομή μερίσματος και περιορισμό στις αμοιβές της Διοίκησης. Η έκδοση ανέρχεται σε € 950 εκατ. και αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα (βλέπε σημ. 36).

Ίδιες μετοχές

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, τον Απρίλιο του 2008, αποφάσισε τη θέσπιση προγράμματος ιδίων μετοχών, για την απόκτηση μέχρι 5% του εκάστοτε συνόλου των μετοχών της Τράπεζας βάσει των σχετικών διατάξεων του άρθρου 16 του νόμου περί Ανωνύμων Εταιρειών, για να βελτιστοποιηθούν σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, τα κέρδη ανά μετοχή, το μέρισμα ανά μετοχή και οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, καθώς και για τη δυνατότητα χρησιμοποίησή τους σε μια ενδεχόμενη εξαγορά. Το πρόγραμμα λήγει σε 24 μήνες (Απρίλιο του 2010) και οι μετοχές μπορούν να αποκτηθούν σε ένα εύρος τιμών μεταξύ της ονομαστικής αξίας (τρέχουσα ονομαστική αξία € 2,75) και € 34 ανά μετοχή.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών προς ψήφιση στο Κοινοβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2009, όλες οι Τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να προχωρήσουν σε αγορά ιδίων μετοχών, σύμφωνα με την παράγραφο 16 του κ.ν. 2190/1920.

30. Υβριδικά κεφάλαια

Στις 18 Μαρτίου 2005, η Τράπεζα μέσω της θυγατρικής της ειδικού σκοπού εταιρείας EFG Hellas Funding Limited, εξέδωσε προνομιούχους τίτλους ποσού € 200 εκατ. οι οποίοι αποτελούν πρόσθετα βασικά εποπτικά κεφάλαια (Lower Tier 1) για την Τράπεζα. Οι προνομιούχοι τίτλοι δεν έχουν προκαθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής και δίνουν στον εκδότη το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής τους στην ονομαστική τους αξία στις 18 Μαρτίου 2010, και ετησίως από τότε και στο εξής. Όλες οι υποχρεώσεις του εκδότη αναφορικά με τους προνομιούχους τίτλους καλύπτονται από εγγυήσεις μειωμένης εξασφάλισης από την Τράπεζα. Οι τίτλοι πληρώνουν σταθερό μη-σωρευτικό ετήσιο μέρισμα 6,75% για τα πρώτα δύο έτη και στη συνέχεια μη-σωρευτικό ετήσιο μέρισμα το οποίο θα καθορίζεται από το δεκαετές Euro Swar rate πλέον 0,125% με ανώτατο όριο το 8%. Η απόδοση του προνομιακού μερίσματος για την Έκδοση Σειρά Α "Tier 1" έχει οριστεί να είναι 4,45% για την περίοδο από 18 Μαρτίου 2008 μέχρι 17 Μαρτίου 2009. Τα προνομιούχα μερίσματα πρέπει να διανέμονται και να πληρώνονται στην περίπτωση που η Τράπεζα πληρώσει μερίσμα. Οι προνομιούχοι τίτλοι είναι εισηγμένοι στα Χρηματιστήρια του Λουξεμβούργου και της Φρανκφούρτης.

Στις 2 Νοεμβρίου 2005, η Τράπεζα μέσω της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, EFG Hellas Funding Limited, εξέδωσε υβριδικά κεφάλαια με τη μορφή προνομιούχων τίτλων ποσού € 400 εκατ. οι οποίοι αποτελούν πρόσθετα βασικά εποπτικά κεφάλαια (Lower Tier 1) για την Τράπεζα. Οι προνομιούχοι τίτλοι δεν έχουν προκαθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής και δίνουν στον εκδότη το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής τους στην ονομαστική τους αξία στις 2 Νοεμβρίου 2015, και σε τριμηνιαία βάση από τότε και στο εξής. Όλες οι υποχρεώσεις του εκδότη αναφορικά με τους προνομιούχους τίτλους καλύπτονται από εγγυήσεις μειωμένης εξασφάλισης από την Τράπεζα. Οι τίτλοι πληρώνουν σταθερό μη-σωρευτικό ετήσιο μέρισμα 4,565% για τα πρώτα δέκα έτη και στη συνέχεια μη-σωρευτικό ετήσιο μέρισμα το οποίο θα καθορίζεται από το 3μηνο Euribor πλέον 2,22%. Τα προνομιούχα μερίσματα πρέπει να ανακοινώνονται και να πληρώνονται στην περίπτωση που η Τράπεζα πληρώσει μερίσμα. Οι προνομιούχοι τίτλοι είναι εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

Στις 9 Νοεμβρίου 2005, η Τράπεζα μέσω της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, EFG Hellas Funding Limited, εξέδωσε υβριδικά κεφάλαια με τη μορφή προνομιούχων τίτλων ποσού € 150 εκατ. οι οποίοι αποτελούν πρόσθετα βασικά εποπτικά κεφάλαια (Lower Tier 1) για την Τράπεζα. Οι προνομιούχοι τίτλοι δεν έχουν προκαθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής και δίνουν στον εκδότη το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής τους στην ονομαστική τους αξία στις 9 Ιανουαρίου 2011, και σε τριμηνιαία βάση από τότε και στο εξής. Όλες οι υποχρεώσεις του εκδότη αναφορικά με τους προνομιούχους τίτλους καλύπτονται από εγγυήσεις μειωμένης εξασφάλισης από την Τράπεζα. Οι τίτλοι πληρώνουν σταθερό μη-σωρευτικό μέρισμα που υπολογίζεται με ποσοστό 6% ετησίως και καταβάλλεται κάθε τρίμηνο. Τα προνομιούχα μερίσματα πρέπει να ανακοινώνονται και να πληρώνονται στην περίπτωση που η Τράπεζα πληρώσει μερίσμα. Οι προνομιούχοι τίτλοι είναι εισηγμένοι στα Χρηματιστήρια του Λονδίνου, της Φρανκφούρτης και του Ευροπexch Αμστερνταμ.

Στις 21 Δεκεμβρίου 2005, η Τράπεζα μέσω της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, EFG Hellas Funding Limited, εξέδωσε υβριδικά κεφάλαια με τη μορφή προνομιούχων τίτλων ποσού € 50 εκατ. οι οποίοι σχηματίζουν μια εννοποιημένη έκδοση με την ήδη υπάρχουσα έκδοση ποσού € 150 εκατ. της 9ης Νοεμβρίου 2005.

Η μεταβολή των υβριδικών κεφαλαίων που εξέδωσε η Τράπεζα μέσω της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, EFG Hellas Funding Limited, έχει ως εξής:

	Έκδοση Α € εκατ.	Έκδοση Β € εκατ.	Έκδοση Γ € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Την 1η Ιανουαρίου 2008	184	397	196	777
Αγορά υβριδικών κεφαλαίων	(42)	(28)	(5)	(75)
Πώληση υβριδικών κεφαλαίων	-	1	2	3
Την 31η Δεκεμβρίου 2008	142	370	193	705

Την 31η Δεκεμβρίου 2008, το μερίσμα που αναλογεί στους κατόχους υβριδικών κεφαλαίων ανέρχεται σε € 36 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 39 εκατ.).

31. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Η Τράπεζα παρέχει δικαιώματα προαίρεσης "αγοράς" μετοχών στα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και τους εργαζόμενους. Τα δικαιώματα δύνανται να ασκηθούν ολικώς ή μερικώς και να μετατραπούν σε μετοχές με απόφαση των κατόχων τους, υπό την προϋπόθεση ότι τα κριτήρια θεμελίωσης του δικαιώματος έχουν ικανοποιηθεί.

Ο αριθμός των μη ασκηθέντων δικαιωμάτων και οι σταθμισμένες μέσες τιμές άσκησης μεταβλήθηκαν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Τιμή άσκησης σε € ανά μετοχή	Αριθμός δικαιωμάτων προαίρεσης	Τιμή άσκησης σε € ανά μετοχή	Αριθμός δικαιωμάτων προαίρεσης
Την 1η Ιανουαρίου	12,89	3.375.190	15,19	2.991.784
Προσαρμογή από εταιρικές πράξεις	12,81	7.904	12,15	748.394
Χορηγηθέντα στο έτος	10,00	2.600.000	13,82	1.483.851
Παραίτηση δικαιώματος	11,62	(5.962.258)	0,00	-
Χορηγηθέντα με τροποποιημένους όρους	11,78	5.624.631	0,00	-
Ασκηθέντα	-	-	12,14	(1.847.817)
Ληξιπρόθεσμα και ακυρωθέντα	11,45	(22.985)	12,08	(1.022)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου και μέση τιμή άσκησης ανά μετοχή	11,77	5.622.482	12,89	3.375.190

Τα δικαιώματα προαίρεσης μετοχών που εκκρεμούν κατά το τέλος της χρήσης και έχουν δικαίωμα άσκησης, έχουν τις εξής ημερομηνίες λήξεως και τιμές άσκησης:

Ημερομηνία λήξης - 31 Δεκεμβρίου

2010	-	-	12,14	412.292
2011	12,25	413.287	12,17	1.479.047
2012	12,25	1.426.070	13,82	1.483.851
2013	13,85	1.451.370	-	-
2014	10,10	2.331.755	-	-
	11,77	5.622.482	11,77	3.375.190

31. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών (συνέχεια)

Τον Απρίλιο του 2006, η Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων, ενέκρινε τη δημιουργία προγράμματος διαθέσεως δικαιωμάτων προαίρεσης «αγοράς» μετοχών, το οποίο επιτρέπει στο Διοικητικό Συμβούλιο (μέσω της Επιτροπής Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου) να εκδίδει πιστοποιητικά δικαιωμάτων προαίρεσης εντός της επόμενης πενταετίας (μέχρι την Ετήσια Γενική Συνέλευση του έτους 2011), ο ανώτατος αριθμός των οποίων θα ανέρχεται σε 3% του συνολικού αριθμού των μετοχών της, εντός του καθορισμένου πλαισίου των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών που έχουν εκδοθεί στο παρελθόν. Η επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων, την 21 Νοεμβρίου 2007 τροποποίησε τους όρους του προγράμματος έτσι ώστε η περίοδος θεμελίωσης και οι ημερομηνίες εξάσκησης να μπορούν να καθοριστούν κατά την ευχέρεια του Διοικητικού Συμβουλίου κατόπιν προτροπής της Επιτροπής Αμοιβών.

Τον Απρίλιο του 2008, στα πλαίσια του προγράμματος έκδοσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών το οποίο είχε εγκριθεί από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων τον Απρίλιο του 2006, χορηγήθηκαν δικαιώματα προαίρεσης αγοράς 2.600.000 μετοχών με τιμή εξάσκησης € 10 ανά μετοχή στα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στους εργαζόμενους. Τα δικαιώματα αυτά δύνανται να ασκηθούν από το Δεκέμβριο του 2010 έως το Δεκέμβριο του 2013 υπό την προϋπόθεση ότι οι κάτοχοι απασχολούνται ακόμα από την Τράπεζα.

Το Σεπτέμβριο του 2008, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την έκδοση νέων δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών με αναθεωρημένους όρους, τα οποία προσφέρθηκαν στο προσωπικό που επέλεξε να ακυρώσει τα υφιστάμενα μη εξασκημένα δικαιώματά του. Οι εγκεκριμένες τροποποιήσεις στα υφιστάμενα προγράμματα περιελάμβαναν μικρές αυξήσεις στην τιμή εξάσκησης και παράταση των περιόδων εξάσκησης κατά ένα έτος.

Η εύλογη αξία των χορηγηθέντων δικαιωμάτων προαίρεσης προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο "Monte Carlo", η οποία εξομοιώνει την τιμή της μετοχής λαμβάνοντας υπόψη τους όρους και τις συνθήκες στις οποίες χορηγήθηκε το δικαίωμα. Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας βασίζεται στην παραδοχή ότι όλα τα δικαιώματα αναμένεται να εξασκηθούν από τους υπαλλήλους στην πρώτη δυνατή περίπτωση όπου τα δικαιώματα αυτά θα είναι επ' ωφελεία τους (in-the money).

Η εύλογη αξία των χορηγηθέντων δικαιωμάτων προαίρεσης τον Απρίλιο του 2008 ήταν € 7,09 (2007: € 9,11). Οι παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο ήταν οι εξής: τιμή μετοχής € 12,28 κατά την ημέρα χορήγησης, μέση σταθμισμένη τιμή εξάσκησης € 10,00, μερισματική απόδοση 4% (2007: 3,3%), αναμενόμενη μέση διακύμανση 27% (2007: 25%), αναμενόμενη διάρκεια ζωής του δικαιώματος προαίρεσης 3 έτη και επιτόκιο χωρίς κίνδυνο ίσο με το επιτόκιο συμβολαίου ανταλλαγής επιτοκίων (swap) που αντιστοιχεί με την αναμενόμενη ζωή του δικαιώματος. Η αναμενόμενη διακύμανση προσδιορίζεται κατά την ημέρα χορήγησης του δικαιώματος και βασίζεται στη μέση διακύμανση της τιμής της μετοχής τα τελευταία 3 με 6 έτη.

Η πρόσθετη εύλογη αξία των χορηγηθέντων δικαιωμάτων προαίρεσης τον Σεπτέμβριο του 2008 ήταν € 1 εκατ. Οι παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο ήταν οι εξής: τιμή μετοχής € 12,28 κατά την ημέρα χορήγησης, μέση σταθμισμένη τιμή εξάσκησης € 11,78 μερισματική απόδοση 5,5%, αναμενόμενη διάρκεια ζωής του δικαιώματος προαίρεσης 15 έως 40 μήνες, επιτόκιο χωρίς κίνδυνο ίσο με το επιτόκιο συμβολαίου ανταλλαγής επιτοκίων (swap) που αντιστοιχεί στις νέες περιόδους ασκήσεως των δικαιωμάτων και αναμενόμενη διακύμανση μεταξύ 29% έως 32% βασιζόμενη στη μέση διακύμανση της τιμής της μετοχής κατά τις νέες περιόδους ασκήσεως των δικαιωμάτων.

32. Ειδικά αποθεματικά

	Τακτικό αποθεματικό € εκατ.	Αφορολόγητα αποθεματικά € εκατ.	Αποθεματικό ΔΛΠ 39 € εκατ.	Λοιπά αποθεματικά € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2007	153	514	154	(50)	771
Μεταφορές αποθεματικών	35	139		48	222
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων					
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(78)	-	(78)
- μεταφορά στα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους	-	-	(48)	-	(48)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών					
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	5	-	5
- μεταφορά στα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους	-	-	(4)	-	(4)
Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	-	9	9
Κέρδη/(ζημιές) από πώληση ιδίων μετοχών	-	-	-	24	24
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2007	188	653	29	31	901
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2008	188	653	29	31	901
Μεταφορές αποθεματικών	12	133	-	(85)	60
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων					
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(319)	-	(319)
- μεταφορά στα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους	-	-	(54)	-	(54)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών					
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(22)	-	(22)
- μεταφορά στα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους	-	-	-	-	-
Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	-	14	14
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2008	200	786	(366)	(40)	580

Το Τακτικό αποθεματικό και το Αποθεματικό Δ.Λ.Π. 39 δεν μπορούν να διανεμηθούν. Την 31η Δεκεμβρίου 2008, το Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών που περιλαμβάνεται στο Αποθεματικό Δ.Λ.Π. 39 ήταν € 6 εκατ. ζημιά (31 Δεκεμβρίου 2007: € 16 εκατ. κέρδος).

Τα αφορολόγητα αποθεματικά φορολογούνται με τη διανομή τους. Την 31η Δεκεμβρίου 2008, τα αφορολόγητα αποθεματικά περιλαμβάνουν το ποσό των € 246 εκατ. το οποίο αποτελείται από € 289 εκατ. τα οποία βάσει του Ν. 3513/2006 έχουν φορολογηθεί αυτοτελώς με το ποσό των € 43,3 εκατ. Η Τράπεζα αξιώνει τη μη νόμιμη καταβολή του συγκεκριμένου φόρου στα δικαστήρια.

33. Λειτουργικές μισθώσεις

Μισθώσεις όταν η Τράπεζα είναι ο μισθωτής - Τα ελάχιστα πληρωτέα μισθώματα από μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Γήπεδα και κτίρια € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός, οχήματα € εκατ.	Γήπεδα και κτίρια € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός, οχήματα € εκατ.
Εντός ενός έτους	56	1	62	5
Από ένα μέχρι πέντε έτη	86	-	101	6
Μετά από πέντε έτη	23	-	107	-
	165	1	270	11

33. Λειτουργικές μισθώσεις (συνέχεια)

Το σύνολο των ελάχιστων μελλοντικών πληρωτέων μισθωμάτων που θα ληφθούν από μη ακυρώσιμες υπενοικιάσεις κατά την ημερομηνία ισολογισμού είναι € μηδέν εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 2 εκατ.).

Μισθώσεις όταν η Τράπεζα είναι ο εκμισθωτής - Τα ελάχιστα εισπρακτέα μισθώματα από μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Γήπεδα και κτίρια € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός, οχήματα € εκατ.	Γήπεδα και κτίρια € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός, οχήματα € εκατ.
Εντός ενός έτους	2	-	4	-
Από ένα μέχρι πέντε έτη	-	-	1	-
Μετά από πέντε έτη	-	-	-	-
	2	-	5	-

34. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις:

Εγγυήσεις

- εγγυήσεις και πιστωτικές επιστολές σε αναμονή

- λοιπές εγγυήσεις

Δεσμεύσεις:

Ενέγγυες πιστώσεις

Κεφαλαιουχικές δαπάνες

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις:		
Εγγυήσεις		
- εγγυήσεις και πιστωτικές επιστολές σε αναμονή	18.774	20.803
- λοιπές εγγυήσεις	586	679
	19.360	21.482
Δεσμεύσεις:		
Ενέγγυες πιστώσεις	44	67
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	14	7
	58	74
	19.418	21.556

Την 31η Δεκεμβρίου 2008, στα παραπάνω ποσά περιλαμβάνεται εγγυητική που εξέδωσε η Τράπεζα υπέρ της EFG Ora Funding Limited II, ποσού € 393 εκατ. (2007: € 385 εκατ.), για την οποία έχει εγγυηθεί άνευ όρων και χωρίς δικαίωμα ανάκλησης η μητρική εταιρεία της Τράπεζας.

Επίδικες υποθέσεις

Κατά το τέλος της χρήσης, υπήρχαν ανοιχτές επίδικες υποθέσεις εναντίον της Τράπεζας. Η Διοίκηση της Τράπεζας και οι νομικοί σύμβουλοι πιστεύουν ότι οι υφιστάμενες επίδικες υποθέσεις, δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

35. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Πληροφορίες σχετικά με σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού παρουσιάζονται στις εξής σημειώσεις:

Σημείωση 29: Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές

Σημείωση 36: Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας

Σημείωση 38: Διοικητικό Συμβούλιο

Σημείωση 39: Μερίσματα

36. Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας

Ο Όμιλος EFG Eurobank συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας € 28 δις βάσει του Νόμου 3723/2008. Η Τράπεζα έχει την δυνατότητα αύξησης της ρευστότητας της πάνω από € 5 δις αξιοποιώντας και τους τρεις πυλώνες στήριξης του Προγράμματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο, σε συνεδρίαση του το Δεκέμβριο του 2008 αποφάσισε να συμμετάσχει η Τράπεζα και στους τρεις πυλώνες οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι:

- (α) Πρώτος πυλώνας στήριξης – Έκδοση προνομιούχων μετοχών, βάσει των οποίων ο νόμος κατανέμει € 5 δις. Στις 12 Ιανουαρίου 2009 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατά € 950 εκατ., με την έκδοση 345.500.000 προνομιούχων μετοχών, χωρίς δικαίωμα ψήφου, καλυπτόμενη από το Ελληνικό Δημόσιο.
- (β) Δεύτερος πυλώνας στήριξης – Εγγυημένα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου, βάσει των οποίων ο νόμος κατανέμει € 15 δις. Η Τράπεζα έχει την δυνατότητα έκδοσης ομολογιών έως του ποσού των € 3.155 εκατ. με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, και διάρκειας έως και 3 έτη.
- (γ) Τρίτος πυλώνας στήριξης – Δανεισμός ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, βάσει των οποίων ο νόμος κατανέμει € 8 δις. Η Τράπεζα έχει την δυνατότητα να αντλήσει επιπλέον ρευστότητα μέχρι και € 1.368 εκατ., με σκοπό την χρηματοδότηση στεγαστικών και δανείων Μικρών - Μεσαίων επιχειρήσεων, δανειζόμενη νέες εκδόσεις Ομολογιών Ελληνικού Δημοσίου.

Σύμφωνα με τον παραπάνω νόμο, κατά τη χρονική περίοδο που η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα Στήριξης διαμέσου των προνομιούχων μετοχών ή των εγγυημένων ομολογιών Ελληνικού Δημοσίου (πυλώνες (α) και (β) όπως αναφέρονται παραπάνω), το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα να ορίσει εκπρόσωπό του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, να θέσει βέτο στην διανομή μερίσματος και περιορισμό στις αμοιβές της Διοίκησης.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών προς ψήφιση στο Κοινοβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2009, όλες οι Τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να διανεμούν μερίσμα σε μετρητά προς τους μετόχους για την χρήση 2008, ή να προχωρήσουν σε αγορά ιδίων μετοχών, σύμφωνα με την παράγραφο 16 του κ.ν. 2190/1920.

37. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η Τράπεζα ελέγχεται από τον Όμιλο EFG, ο οποίος αποτελείται από τράπεζες και εταιρίες χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, η τελική μητρική εταιρεία του οποίου είναι η EFG Bank European Financial Group, πιστωτικό ίδρυμα με έδρα την Ελβετία. Όλα τα δικαιώματα ψήφου της EFG Bank European Financial Group κατέχονται από την οικογένεια Λάτση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2008, ο Όμιλος EFG κατείχε το 43,7% (2007: 41,2%) του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Το υπόλοιπο του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατέχεται ευρέως από το κοινό.

Η Τράπεζα πραγματοποιεί τραπεζικές συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και σε καθαρά εμπορική βάση. Οι συναλλαγές αυτές περιλαμβάνουν δάνεια, καταθέσεις, εγγυητικές και παράγωγα. Επιπλέον, και μέσα στα συνήθη πλαίσια των τραπεζικών της εργασιών, η Τράπεζα ορισμένες φορές είναι δυνατόν να κατέχει χρεωστικούς και συμμετοχικούς τίτλους των συνδεδεμένων μερών. Ο όγκος και τα υπόλοιπα των συναλλαγών με τα συνδεδεμένα μέρη στο τέλος της χρήσης παρατίθενται πιο κάτω:

37. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (συνέχεια)

	31 Δεκεμβρίου 2008			
	Θυγατρικές	Όμιλος EFG	Βασικά μέλη της Διοίκησης της Τράπεζας	Λοιπά
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	27.410	1	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	933	-	-	-
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	205	77	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	241	-	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.028	118	8	51
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	25	1	-	-
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	13.348	131	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα παθητικού	62	-	-	-
Υποχρεώσεις προς πελάτες	11.868	7	33	229
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	10.751	-	-	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	19	2	-	-
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από τόκους	(449)	(8)	-	(2)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	(18)	-	-	-
Έσοδα από μερίσματα	98	-	-	3
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	2	-	-	-
Λειτουργικά έξοδα	(26)	(3)	-	-
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	(17)	-	-	-
Εγγυητικές που εκδόθηκαν	14.336	395	1	1
Εγγυητικές που ελήφθησαν	-	408	27	-

	31 Δεκεμβρίου 2007			
	Θυγατρικές	Όμιλος EFG	Βασικά μέλη της Διοίκησης της Τράπεζας	Λοιπά
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	12.420	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	82	-	-	-
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	206	56	-	43
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	110	-	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.953	24	16	38
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	32	-	-	-
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	4.323	88	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα παθητικού	21	-	2	-
Υποχρεώσεις προς πελάτες	15.941	2	38	55
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	4.278	-	-	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	33	2	-	-
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από τόκους	(334)	(6)	(0)	(1)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	23	(2)	0	-
Έσοδα από μερίσματα	152	-	-	2
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	(1)	-	-	-
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	3	-	-	-
Λειτουργικά έξοδα	(18)	-	-	-
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	(11)	-	-	-
Εγγυητικές που εκδόθηκαν	17.562	385	-	1
Εγγυητικές που ελήφθησαν	-	407	-	-

Στα βασικά μέλη της Διοίκησης της Τράπεζας σε σχέση με τα πιο πάνω περιλαμβάνονται τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα μέλη της Διοίκησης της Τράπεζας και της μητρικής της και τα στενά συγγενικά τους άτομα.

Σε σχέση με τις εγγυητικές που εκδόθηκαν προς τις θυγατρικές επιχειρήσεις, η Τράπεζα έχει λάβει ενεχυριασμένη κατάθεση ύψους € 10.089 εκατ. την 31η Δεκεμβρίου 2008 (€ 13.709 εκατ. την 31η Δεκεμβρίου 2007), που περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις προς πελάτες πιο πάνω.

Δεν έχουν γίνει προβλέψεις για δάνεια που χορηγήθηκαν σε συνδεδεμένα μέρη (2007: € μηδέν).

37. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (συνέχεια)

Παροχές προς τα βασικά μέλη της Διοίκησης της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου)

Οι αμοιβές των βασικών μελών της Διοίκησης της Τράπεζας έχουν τη μορφή βραχυπρόθεσμων παροχών € 14,9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 12,8 εκατ.) από τα οποία € 3,1 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 4,1 εκατ.) αφορούν παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους, και μακροπρόθεσμων παροχών € 4,2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 3,9 εκατ.) από τα οποία € 3,9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 3,6 εκατ.) αφορούν παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους.

38. Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας από την Ετήσια Γενική Συνέλευση της Τράπεζας που έγινε στις 3 Απριλίου 2007 είναι ως εξής:

Ξ. Κ. Νικήτας	Πρόεδρος	
Γ. Κ. Γόντικας	Επίτιμος Πρόεδρος (Μη εκτελεστικός Σύμβουλος)	
Α. Μ. Λ. Λάτση	Αντιπρόεδρος Α' (Μη εκτελεστικός Σύμβουλος)	
Λ. Δ. Εφραίμογλου	Αντιπρόεδρος Β' (Μη εκτελεστικός Σύμβουλος)	
Ν. Κ. Νανόπουλος	Διευθύνων Σύμβουλος	
Β. Ν. Μπαλλής	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	
Ν. Β. Καραμούζης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	
Μ. Χ. Κολακίδης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Από 1 Νοεμβρίου 2007
Χ. Μ. Κύρκος	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέχρι 25 Οκτωβρίου 2007
Ν. Κ. Παυλίδης	Εκτελεστικός Σύμβουλος	
Φ. Σ. Αντωνάτος	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Α. Γ. Μπίμπας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Ε. L. Bussetil	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Σ. Ι. Λάτσης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Π. Π. Πεταλάς	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Π. Κ. Λαμπρόπουλος	Μη εκτελεστικός Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Εκλιπών
Π. Β. Τριδήμας	Μη εκτελεστικός Ανεξάρτητος Σύμβουλος	
Σ. Λ. Λορεντζιάδης	Μη εκτελεστικός Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Από 25 Ιουνίου 2007

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει με την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων που θα συνέλθει εντός του έτους 2010.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Σε συνέχεια της συμμετοχής της Τράπεζας στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας, το Ελληνικό Δημόσιο διόρισε τη 16 Μαρτίου 2009 τον εκπρόσωπό του κ. Δαμιανό Δαμιανό στο Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το Νόμο 3723/2008. Ο διορισμός του θα εγκριθεί στην επόμενη Ετήσια Γενική Συνέλευση της Τράπεζας.

39. Μερίσματα

Τα τελικά μερίσματα δε λογιστικοποιούνται εάν δεν έχουν εγκριθεί από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, στις 8 Απριλίου 2008, ενέκρινε τη διανομή συνολικού μερίσματος για το έτος 2007 € 0,82 ανά μετοχή. Το Δεκέμβριο του 2007 καταβλήθηκε προμέρισμα € 0,32 ανά μετοχή συνολικού ύψους € 166 εκατ., σύμφωνα με την απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων στις 9 Νοεμβρίου 2007. Το υπόλοιπο ποσό του μερίσματος, € 0,50 ανά μετοχή, συνολικού ποσού € 257 εκατ. καταβλήθηκε το Μάιο 2008 και λογιστικοποιήθηκε στα ίδια κεφάλαια ως διάθεση κερδών εις νέον κατά την περίοδο από 1 Απριλίου 2008 έως 30 Ιουνίου 2008.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Σύμφωνα με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών προς ψήφιση στο Κοινοβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2009, όλες οι Τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να διανείμουν μερίσμα σε μετρητά προς τους μετόχους για την χρήση 2008 (βλ. σημ. 36).

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2009

Ξενοφών Κ. Νικήτας
Α.Δ.Τ. Ο-914611
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Νικόλαος Κ. Νανόπουλος
Α.Δ.Τ. ΑΕ - 586794
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Πόλα Ν. Χατζησωτηρίου
Α.Δ.Τ. Τ-005040
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Χάρης Β. Κοκολογιάννης
Α.Δ.Τ. ΑΕ-083615
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ